

Kaupunginhallitus

Aika 20.10.2025 klo 15:00 - 18:36

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Grönholm-Paananen Pirjo	Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	
	Vornanen Outi	Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja	poissa klo 18:05 - 18:11
	Simonen Maarit	Varajäsen	poissa klo 18:05 - 18:11
	Kempainen Anna	Jäsen	poissa klo 17:00 - 17:17
	Koskinen Henri	Jäsen	
	Niskanen Mauno	Jäsen	
	Pietiläinen Seppo	Jäsen	poissa klo 17:00 - 17:17
	Tuikkanen Tuija	Jäsen	
	Säteri Petri	Jäsen	
	Vepsäläinen Hilma	Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	poistui klo 17:14
Poissa	Mäkinen Elina	Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	Koskela Jyrki	Kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Vornanen Jenny	Varajäsen	paikalla klo 18:05 - 18:11
Poissa	Hämäläinen Jari		
Muu	Vuopionperä-Kovanen Helena	Kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Riihimäki Anni	Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Häkkinen Jouni	Asiantuntija	poistui klo 16:08
	Kilpeläinen Maria	Asiantuntija	poistui klo 16:08
	Tuohimaa Jukka	Asiantuntija	poistui klo 16:08
	Manni Salla	Asiantuntija	paikalla klo 17:17 -17:43
	Piirto Kerttu	Asiantuntija	paikalla klo 17:00 - 17:17

Käsitellyt asiat 248 - 274

Allekirjoitukset Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Pirjo Grönholm-Paananen
puheenjohtaja

Anni Riihimäki
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu, todettu kokouksen kulun mukaiseksi ja allekirjoitettu sähköisesti.

Mauno Niskanen
pöytäkirjantarkastaja

Tuija Tuikkanen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on nähtävillä 24.10.2025 kaupungin verkkosivuilla.

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 248	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 249	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 250	Varhaiskasvatuksen tilaratkaisut	6
§ 251	Toiminta-avustuksen myöntäminen Musiikin aika-festivaalille vuosille 2026-2029	12
§ 252	Tuloveroprosentin määrääminen vuodelle 2026	16
§ 253	Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2026	19
§ 254	Lausunto Keski-Suomen liiton talous- ja toimintasuunnitelmaan 2026 - 2028	22
§ 255	Kaupunginvaltuuston 6.10.2025 päätösten täytäntöönpano	24
§ 256	Äitienpäiväkunniamerkkien esitykset vuodelle 2026	25
§ 257	Lausunto Keski-Suomen strategian luonnoksesta ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta	27
§ 258	Oikaisuvaatimus Pyöreisen tuulivoimahankkeen käynnistämissopimuksesta/HJ	31
§ 259	Oikaisuvaatimus Pyöreisen tuulivoimahankkeen kaavoituksen käynnistämissopimuksesta/ LP	40
§ 260	Oikaisuvaatimus Pyöreisen kaavoituksen käynnistämisestä/LS	46
§ 261	Valtuustoaloite Viitasaaren julistamisesta tuulivoimavapaaksi alueeksi	51
§ 262	Eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenyydestä	59
§ 263	Kummivaltuutettujen nimittäminen nuorisovaltuustolle	60
§ 264	Viitasaaren kaupungin liittyminen julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026-2035	61
§ 265	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024: vastineiden pyytäminen palvelualueilta	64
§ 266	Viitasaaren kaupungin lausunto koskien Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkoa ja palvelustrategiaa	74
§ 267	Viitasaaren kaupungin metsänhoitosuunnitelma vuodelle 2026	76
§ 268	Lausuntopyyntö jätelautakunnan taksat 2026	78
§ 269	Luottamushenkilön eronpyyntö Viitasaaren kaupunginvaltuustosta	81
§ 270	Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026	82
§ 271	Viitasaaren kaupungin edustajan valinta Viisarin nimeämistoimikunnan jäseneksi	84
§ 272	Lausunto Pihtiputaan Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)	86
§ 273	Kaupunginjohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin 20.10.2025	88
§ 274	Ilmoitusasiat/ kaupunginhallitus	89

Kaupunginhallitus

§ 248

20.10.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 248

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 145 - 147 §:ien mukaisesti. Kaupunginhallituksen kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 16.10.2025 sähköisesti ja julkaistu samana päivänä nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Hallintosäännön 150 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi kaupunginhallituksen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla.

Hallintosäännön mukaan puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Kaupunginhallitus

§ 249

20.10.2025

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 249

Kuntalain (410/2015) 107 §:n 1 momentin mukaan toimielimen päätöksistä pidetään pöytäkirjaa. Lain 140 §:n 1 momentin mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassa pitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Hallintosäännön 165 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan pääsääntöisesti kokousta seuraavina päivinä, kuitenkin viimeistään kolmantena päivänä kokouksesta. Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

Pöytäkirja on allekirjoitettavissa ja tarkastettavissa sähköisesti 21.10.2025.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Mauno Niskasen ja Seppo Pietiläisen.

Päätös

Kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Mauno Niskasen ja Tuija Tuikkasen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta § 59
Kaupunginhallitus § 250

08.10.2025
20.10.2025

Varhaiskasvatuksen tilaratkaisut

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 08.10.2025 § 59

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta asetti kokouksessaan 21.11.2024 72 §:ssä varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämistä selvittävän toimikunnan. Toimikunta kokoontui viisi kertaa: 29.1.2025, 17.2.2025, 10.3.2025, 17.3.2025 ja 25.3.2025.

Toimikunnan näkemyksen mukaan paras ratkaisu on erillisen päiväkodin rakentaminen, siirtokelpoisilla, päiväkotikäyttöön suunnitelluilla elementeillä Marjametsän päiväkodin läheisyyteen. Tämä toteutus on lapsen edun huomioon ottava ratkaisu.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 3.4.2025 § 27.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 14.4.2025 § 83 ja päätti, että asia siirretään uuden valtuuston päätettäväksi.

Vaka-toimikunnan raporttia ja näkemystä varhaiskasvatuksen tilaratkaisusta on esitelty valtuustolle uusien valtuutettujen perehdytysseminaarissa Hankasalmella 26.8.2025.

Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa esittelee VAKA-tilaratkaisua kokouksessa.

Oheismateriaali:

- VAKA-toimikunnan raportti

Lisätiedot:

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, Jouni Häkkinen, puh. 040 557 0439
Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja, Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

1. Merkitsee tiedoksi VAKA-toimikunnan loppuraportin.
2. Esittää kaupunginhallitukselle, että vuoden 2026 talousarvion investointiosaan varataan 1 600 000 € määräraha varhaiskasvatuksen tilaratkaisua varten.

Päätös

Kokouksessa esitettiin keskustelun kuluessa Jussi Kanasen esittämänä ja Antti Nyrösen kannattamana esittelijän päätösehdotukseen lisäys, että varataan Miekkarinteen päivähoitokeskuksen peruskorjaukseen 520 000€ vuoden 2026 talousarvion investointiosaan.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta § 59
Kaupunginhallitus § 250

08.10.2025
20.10.2025

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen mukaisesti kohdat 1 ja 2 sekä Jussi Kanasen esittämän ja Antti Nyrösen kannattaman päätösehdotuksen lisäyksen.

Merkitään tiedoksi, että elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa ja varhaiskasvatusjohtaja Maria Kilpeläinen esittelivät asiaa kokouksessa klo 18:04 – 19:18 ja poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkitään tiedoksi, että kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen poistui kokouksesta klo 19:18.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet Toimenpiteitä varten kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 250
529/12.06.00/2025

Tausta

Viitasaaren kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on tarkasteltu osana valtuuston hyväksymää talouden tasapainotusohjelmaa ja sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kehittämistavoitteita. Valtuuston päätöksellä perustettu varhaiskasvatuksen toimikunta (vaka-toimikunta) on selvittänyt vaihtoehtoja varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen tehostamiseksi sekä kiinteistömäärän vähentämiseksi. Selvityksessä on tarkasteltu nykyisten pienyksiköiden ylläpidon kustannuksia ja mahdollisuuksia keskittää palvelua nykyaikaisiin, tarkoituksenmukaisiin tiloihin.

Työryhmä on vertaillut kahta vaihtoehtoa: nykytilanteen jatkamista sekä uuden, siirtokelpoisista elementeistä rakennettavan päiväkodin perustamista kaupungin omalle tontille (esimerkiksi nykyisen Liikennepuiston alueelle). Kuulemisia alueella ei ole vielä tehty, mutta hankkeen mahdollisesti edetessä rakennuslupavaiheeseen, tehdään naapureiden kuulemiset alueidenkäyttölain mukaisesti.

Markkinatiedustelun perusteella neljäryhmäisen päiväkodin hankintahinta olisi noin 1,28 miljoonaa euroa (alv 0 %), mikä on selvästi edullisempi vaihtoehto kuin aiemmin arvioidut laajennus- tai muutostyöhankkeet (2,6–3,0 milj. €).

Uuden yksikön toteuttamisen vaikutukset talouden ja toiminnan näkökulmasta

Uuden yksikön toteuttaminen mahdollistaisi neljän pienen yksikön (Taikatasku, Tuulentupa, Kulmala ja Muksumäki) yhdistämisen noin 60 lapsen päiväkodiksi. Kooltaan päiväkotit vastaisi tällä hetkellä toimivaa päiväkotia Marjametsää.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta § 59
Kaupunginhallitus § 250

08.10.2025
20.10.2025

Ratkaisulla saavutetaan merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia hyötyjä (arvioitu vuoden 2025 kulutasolla):

- henkilöstökulujen säästö noin 122 000 € vuodessa,
- tilapalvelun pysyvien kustannusten väheneminen noin 62 000 € vuodessa,
- ruokapalveluissa ja siivouksessa yhteensä noin 30 000–35 000 € vuosittainen säästö.

Säästöjen muodostuminen on eritelty tarkemmin oheismateriaaleissa.

Investoinnin poistovaikutus (20 vuoden poisto aika, noin 80 000 €/v) huomioiden tuloslaskelman erotus nykytilanteeseen nähden on edelleen noin +120 000 € vuodessa.

Toiminnallisesti uusi päiväkotituki tukisi varhaiskasvatusta ja tasa-arvoa tavoitteita tarjoamalla kaikille lapsille laadukkaat ja terveelliset tilat. Keskittäminen helpottaisi henkilöstön sijaisjärjestelyjä, vähentäisi esihenkilötyön hajautumista ja mahdollistaisi varhaiskasvatuksen erityisosaamisen paremman hyödyntämisen. Uudet tilat parantaisivat myös rekrytointimahdollisuuksia ja vahvistaisivat kaupungin veto- ja pitovoimaa lapsiperheiden silmissä.

Kiinteistöstrategisesta näkökulmasta ratkaisu tukee kaupungin tavoitetta pienentää kiinteistökantaa ja keskittää palvelut moderneihin rakennuksiin, jotka eivät edellytä akuutteja peruskorjaustarpeita. Vapautuvia kiinteistöjä voidaan myydä, purkaa tai ottaa muuhun käyttöön ja muualta vuokratut kiinteistöt palautuvat kiinteistön omistajien käyttöön. Siirtokelpoisen rakennuksen etuna on, että se voidaan tarvittaessa siirtää toiseen kohteeseen tai myydä, mikäli lapsimäärä tulevaisuudessa laskee tai ilmenee muita rakenteellisia muutoksia.

Toiminnallisia vaikutuksia ovat myös henkilöstön sijaistustarpeiden helpottuminen, osaavan työvoiman saatavuus (houkutteleva työympäristö) sekä koulukeskuksen, urheilukentän ja uimahallin sijoittuminen lähialueelle.

Rakennus voidaan sijoittaa Liikennepuiston tontille siten, että alueen olemassa olevia rakenteita hyödynnetään piha-alueen suunnittelussa. Ratkaisu ei aiheuta väistötilatarpeita eikä häiriötä käynnissä oleville varhaiskasvatustarpeille.

Miekkarinteen päiväkodin peruskorjaus on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2026, eikä uusi yksikkö estä sen toteuttamista, vaan mahdollistaa toteutuessaan sen, että Miekkarinteen käyttäjät voivat siirtyä uusiin tiloihin väistöön Miekkarinteen peruskorjauksen ajaksi.

Prosessin aikana on toteutettu kysely huoltajille, avoin kysely kaikille sekä kysely henkilöstölle. Tulokset ovat esitylistan oheismateriaaleina.

Vaka-työryhmä on tutustunut vastaavaan yksikköön Raahen kaupungissa keväällä 2025.

Uusi valtuusto on käsitellyt tilaratkaisua valtuustoseminaarissa 26.8.2025.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta § 59
Kaupunginhallitus § 250

08.10.2025
20.10.2025

Kaupunginhallituksen kokouksessa asiantuntijoina pykälän kohdalla toimivat palvelualuejohtajat ja varhaiskasvatusjohtaja.

Oheismateriaalit:

- VAKA-toimikunnan raportti
- Miekkarinteen päiväkodin kustannusarvio
- Varhaiskasvatuksen tilaratkaisut, diat 8.10.2025
- Henkilöstön mielipiteet tilaratkaisuun
- Perusraportti/ Varhaiskasvatuksen kysely 2025 - avoin
- Perusraportti/ Varhaiskasvatuksen kysely 2025 - huoltajat

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palvelualuejohtaja Jouni Häkkinen, puh. 040 557 0439, jouni.hakkinen@viitasaari.fi, varhaiskasvatusjohtaja Maria Kilpeläinen, puh. 040 137 1694, maria.kilpelainen@viitasaari.fi ja elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että

1. uuden siirtokelpoisen päiväkodin rakentaminen toteutetaan kaupungin omalle tontille (Liikennepuiston alue) ja hankkeelle varataan 1,6 milj. € määräraha vuoden 2026 investointiosaan.
2. uuden päiväkodin valmistelun ja käyttöönoton yhteydessä luovutaan nykyisistä Taikataskun, Tuulentuvan, Kulmalan ja Muksumäen yksiköistä, ja tilojen jatkokäyttö ratkaistaan osana kaupungin kiinteistöstrategiaa.
3. Miekkarinteen päiväkodin peruskorjauksen suunnittelua jatketaan siten, että Miekkarinteen päivähoitokeskuksen peruskorjaukseen varataan 520 000 € vuoden 2026 talousarvion investointiosaan. Miekkarinteen peruskorjauksen väistötilana hyödynnetään siirtokelpoista päiväkotia, jolloin väistötiloihin ei tarvitse varata erillistä määrärahaa.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pirjo Grönholm-Paananen esitti päätösehdotukseksi seuraavaa:

1. uuden siirtokelpoisen päiväkodin rakentaminen toteutetaan kaupungin omalle tontille (Liikennepuiston alue) ja hankkeelle varataan määräraha vuoden 2027 investointiosaan ja määräraha tarkentuu talousarvion valmistelun yhteydessä.
2. Muksumäen yksikkö lakkautetaan vuoden 2025 loppuun mennessä
3. Miekkarinteen päiväkodin peruskorjauksen suunnittelua jatketaan siten, että Miekkarinteen päivähoitokeskuksen peruskorjaukseen varataan

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta § 59
Kaupunginhallitus § 250

08.10.2025
20.10.2025

520 000 € vuoden 2026 talousarvion investointiosaan. Miekkarinteen peruskorjauksen väistötilat jatkoselvitetään talousarviovalmistelun yhteydessä.

Tuija Tuikkanen ja Petri Säteri kannattivat kaupunginhallituksen puheenjohtajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava esitys, joten asiasta tulee suorittaa äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen puheenjohtajan tekemää esitystä, äänestävät ”ei”. Äänestystapa ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritussa äänestyksessä annettiin viisi (5) ”jaa” -ääntä (Outi Vornanen, Anna Kemppainen, Mauno Niskanen, Seppo Pietiläinen, Maarit Simonen) ja neljä (4) ”ei” -ääntä (Pirjo Grönholm-Paananen, Henri Koskinen, Tuija Tuikkanen, Petri Säteri).

Puheenjohtaja totesi, että suoritettuna äänestyksen perusteella kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunginjohtaja tekemän esityksen.

Päätös

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että

1. uuden siirtokelpoisen päiväkodin rakentaminen toteutetaan kaupungin omalle tontille (Liikennepuiston alue) ja hankkeelle varataan 1,6 milj. € määräraha vuoden 2026 investointiosaan.

2. uuden päiväkodin valmistelun ja käyttöönoton yhteydessä luovutaan nykyisistä Taikataskun, Tuulentuvan, Kulmalan ja Muksumäen yksiköistä, ja tilojen jatkokäyttö ratkaistaan osana kaupungin kiinteistöstrategiaa.

3. Miekkarinteen päiväkodin peruskorjauksen suunnittelua jatketaan siten, että Miekkarinteen päivähoitokeskuksen peruskorjaukseen varataan 520 000 € vuoden 2026 talousarvion investointiosaan. Miekkarinteen peruskorjauksen väistötilana hyödynnetään siirtokelpoista päiväkotia, jolloin väistötiloihin ei tarvitse varata erillistä määrärahaa.

Merkitään pöytäkirjaan, että varhaiskasvatusjohtaja Maria Kilpeläinen, sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualuejohtaja Jouni Häkkinen, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa esittelivät asiaa kokouksessa ja olivat paikalla klo 15:04 – 16:08.

Merkitään pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin kokoustauko klo 16:08 – 16:18. Kokous jatkui klo 16:18.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Toiminta-avustuksen myöntäminen Musiikin aika-festivaalille vuosille 2026-2029

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 251
550/02.02.01.00/2025

Viitasaaren Kesäakatemia ry. / Viitasaaren Musiikin aika -festivaali anoo Viitasaaren kaupungilta varausta festivaalin vuotuiseksi toiminta-avustukseksi vuosille 2026–2029.

Viitasaaren kaupunki teki vuosille 2014–2017 ja 2018–2021 periaatepäätöksen festivaalin tukemisesta vuosittain 35 000 eurolla, ja vuosille 2022–2025 päätöksen festivaalin tukemisesta vuosittain 40 000 eurolla. Tällä hakemuksella Viitasaaren Kesäakatemia ry ehdottaa periaatepäätöksen tekemistä myös vuosille 2026–2029 sekä vuotuisen avustussumman kasvattamista 45 000 euroon.

Viitasaaren Kesäakatemia ry:n perusteet ehdotukselle tukisumman kasvattamiseksi ovat seuraavat:

- Viitasaaren Kesäakatemia ry:lle vuosittain myönnettävä Taiteen edistämiskeskus (Taike) valtionavustus kuluvalle vuodelle pieneni 85 000 eurosta 80 000 euroon taiteen ja kulttuurin määrärahoihin tehtyjen leikkausten johdosta. Tällä hetkellä Taikea uhkaavat jälleen uudet lisäleikkaukset, joten oman kaupungin tuen merkitys tapahtumalle kasvaa entisestään, paitsi taloudellisesti myös positiivisena signaalina valtiolle päin.
- Yleinen kustannustaso on noussut edellisellä nelivuotiskaudella (elinkustannusindeksin mukaan kauden aikana 15,8 % nousu).
- Festivaalilla on tavoitteena kasvattaa festivaalin volyyimia, jolloin myös tapahtuman taloudellinen vaikuttavuus alueella kasvaa.
- Festivaalille elintärkeitä ovat EU-rahoitukset, joissa on myös kasvupotentiaalia, sillä EU:n suunnalla määrärahat eivät näillä näkymin ole pienenemässä. EU-rahoitukset vaativat rinnalleen omarahoitusta: tukiohjelmasta riippuen tyypillisesti 30–60 %. Kaupungin tuella on siksi EU-hankehauissa menestymisen kannalta ratkaiseva merkitys. Tällä hetkellä festivaalilla on yksi varmistunut EU-rahoitus (Ulysses-hanke vuosille 2024–2028) ja kaksi avointa EU-hankehakemusta (Sounds Now vuosille 2026–2029 ja Echoes of Freedom vuosille 2026–2028), joiden kohtalo ratkeaa marraskuussa.

Festivaalin historia ja merkitys taidekentällä

Viitasaaren Kesäakatemia ry. ja Viitasaaren Musiikin aika -festivaali on perustettu vuonna 1982. Festivaali ja siihen liittyvät kesäkurssit on järjestetty perustamisestaan lähtien vuosittain koronakesää 2020 lukuun ottamatta. Viitasaaren Kesäakatemia ry. on voittoa tavoittelematon yhdistys, ja 7-jäsenisessä hallituksessa istuu viitasaarelaisia ja keskisuomalaisia asiantuntijoita ja kulttuurivaikuttajia. Yhdistyksen vuosikokouksessa on mukana Viitasaaren kaupungin edustaja.

Musiikin aika on Pohjoismaiden vanhin nykymusiikin festivaali, ja sen valtakunnallinen ja kansainvälinen merkitys nykymusiikin areenana ja

kouluttajana on korvaamaton. Useita suomalaisten säveltäjien teoksia kantaesitetään festivaalilla, ja tapahtuma huomioidaan laajasti kotimaisissa ja ulkomaisissa tiedotusvälineissä. Musiikin aika on kansainvälisesti erittäin vahvasti verkottunut. Festivaalilla ja sen järjestämällä kesäkursseilla vierailee vuosittain useita kymmeniä ulkomaisia taiteilijoita ja opiskelijoita. Musiikin aika on ollut ainoana suomalaisena kumppanina mukana kahdessa mittavassa EU:n Luova Eurooppa -hankkeessa: Ulysses-hankkeessa jo vuodesta 2012 ja Sounds Now -hankkeessa vuosina 2021–2024. Kun lasketaan mukaan myös vireillä olevat hankehakemukset (Sounds Now ja Echoes of Freedom), Musiikin ajan kansainväliseen yhteistyöverkoston kuuluu yhteensä 25 merkittävää taidemusiikin instituutiota eri puolilta Eurooppaa.

Festivaalin talous

Festivaalin kokonaismenot viime vuosina ovat olleet seuraavat: v. 2025 n. 260 000 €, v. 2024 315 385 €, v. 2023 487 836 € ja v. 2022 551 117 €. Viitasaaren kaupungin tuki on muodostanut festivaalin budjetista tänä aikana 7–15 %, valtion toiminta-avustus (Taike) 15–31 % ja EU-rahoitus 20–24 %. Muun rahoituksen festivaali on kerännyt projektikohtaisista avustuksista eri säätiöiltä ja rahastoilta ja omista toimintatuotoista (lipputulot, radiointikorvaukset, kurssimaksut). Kaikessa varainhankinnassa (sekä julkisrahoitus että yksityiset säätiöt ja rahastot) oman kunnan myöntämä avustus on ratkaisevan tärkeä, sillä se osaltaan muodostaa vaadittua omarahoitus pohjaa sekä viestii toiminnan uskottavuudesta ja pysyvyydestä.

Festivaalin talous on tällä hetkellä terveellä pohjalla: vuosina 2022–2025 yhdistys on onnistunut kuroma taseen negatiivista pääomaa lähelle nollaa. Jatkuva varainhankintatyö on aina ratkaisevassa asemassa siinä, miten seuraavia vuosia voidaan toteuttaa, sillä pysyvää rahoitusta on verrattain vähän. **Pysyvä julkisrahoitus olisi yhdistykselle ensiarvoisen tärkeää**, sillä se tukee muuta varainhankintaa kansallisesti ja kansainvälisesti ja osaltaan mahdollistaa ympärivuotisen taiteellisen johtajan ja toiminnanjohtajan palkkaamisen. Kaikkeen varainhankintaan ja taloushallintoon sekä etenkin EU-hankkeisiin liittyvä yksityiskohtainen ja mittava raportointi vaatii festivaaliorganisaatiolta henkilöresursseja ympärivuotisesti. Paikallisen tason, kansallisen tason ja kansainvälisen tason verkostoituminen ja tulevan toiminnan suunnittelu ovat nekin käynnissä ympäri vuoden – esimerkiksi Viitasaaren kaupungin Aikamme musiikki -hankkeessa festivaaliorganisaatio on toiminut aktiivisena keskustelukumppanina ja sparraajana ympärivuotisesti. Myös mm. Finland Festivals, Suomen Säveltäjät ry ja Keski-Suomen liitto ovat yhteistyötahoja, joihin pidetään aktiivisesti yhteyttä ympärivuotisesti.

Festivaalin merkitys Viitasaarelle

Musiikin ajan uutisointi tuo merkittäväällä tavalla esille Viitasaarta valtakunnallisessa ja kansainvälisessä mediassa. Festivaalin lehdistönäkyvyys kattaa mm. Helsingin Sanomat, Keskisuomalaisen, paikallislehdet, YLE Keski-Suomen, STT:n ja Rondon. Usein myös kansainväliset kirjoittajat raportoivat festivaalilta. Yleisradio lähettää festivaalilta vuosittain kaksi radioitua konserttia.

Festivaali on aktiivinen sosiaalisen median kanavilla ja verkossa. Sisältöä tuotetaan festivaalin Facebook-, Instagram- ja LinkedIn-tileille, joilla on tällä hetkellä yhteensä 3000 seuraajaa. Keväällä ja kesällä sosiaalisessa mediassa tehdään myös maksettua ja kohdennettua sisältömainontaa, jolloin päivitykset tavoittavat satojatuhansia ihmisiä Suomessa ja kansainvälisesti. Niin ikään Musiikin ajan YouTube-tilillä julkaistut videot tavoittavat satoja ihmisiä. Festivaalin omatuotantoisissa videoissa tuodaan esille paitsi taiteellista sisältöä myös Viitasaarta ainutlaatuisena ympäristönä. YLE:n taltiointit festivaalilta tavoittavat tuhansia ihmisiä.

Festivaali on Viitasaarella myös merkittävä taloudellinen toimija. Festivaali työllisti kuluvan vuoden kesällä 15 paikallista suoraan festivaaliorganisaation erilaisiin tehtäviin (majoitus, lipunmyynti, roudaus, kuljetus, valokuvaus). Paikallisilta yrittäjiltä tehtiin merkittävä määrä ostoja ja tilauksia. Yhdistyksen maksamat palkat ja suorat ostot paikkakunnalla ovat perinteisesti olleet **1,5–2,5-kertaiset** Viitasaaren kaupungin avustukseen verrattuna, riippuen siitä, minkä kokoinen festivaali on voitu tehdä. Lisäksi on otettava huomioon festivaalin taiteilijoiden (40–80 hlö vuosittain), kurssilaisten (20–40 hlö vuosittain), muilta paikkakunnilta saapuvan henkilökunnan (10–15 hlö) sekä yleisön kulutus. Suuri osa taiteilijoista, henkilökunnasta ja kurssilaisista viiptyy alueella 5–10 vuorokautta. Tämän joukon suora vaikutus alueen talouteen lasketaan kymmenissä tuhansissa.

Musiikin aika -festivaali ja sen taustayhdistys ovat hyvin sitoutuneita Viitasaaren elinvoimaisuuden kehittämiseen, alueellisen yhteistyön ja hyvinvoinnin parantamiseen sekä uusien luovien ideoiden tuomiseen paikkakunnalle. Kaupungin kanssa halutaan olla tiiviissä vuoropuhelussa liittyen myös kaupungin brändimarkkinointiin, matkailuun ja vetovoimaan. Festivaalin johto on sitoutunut edelleen edistämään festivaalin kansainvälistä rahoitusta ja näkyvyyttä sekä huolehtimaan festivaalin talouden tasapainosta. Pitkäaikainen yhteistyökumppanuus ja koko valtuustokauden mittainen avustuspäätös on mahdollistanut Musiikin ajalle erilaisten pitkien projektirahoitusten saamisen ja niiden myötä pitkäjänteisen suunnittelun. Tätä kumppanuutta Viitasaaren kaupungin kanssa Musiikin ajan johto haluaa jatkossakin edistää ja vahvistaa.

Oheismateriaali:

- Hakemus Musiikin aika -festivaalin vuotuiseksi toiminta-avustukseksi vuosille 2026–2029
- Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2025 sekä toimintakertomus ja tilinpäätös 2024 (**Salassapidettävä**; Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta § 24 kohta 20)

Lisätiedot: Toiminnanjohtaja Kerttu Piirto, puh. 040 564 5501, kerttu.piiirto@musiikinaika.org, hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh.044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että se tekee periaatepäätöksen Viitasaaren Kesäakatemia ry. / Musiikin Aika avustamisesta siten, että avustus vuosina 2026 – 2029 on 45 000 euroa/ vuosi. Perusteluna todetaan, että Musiikin Aika-tapahtuma edistää koko

Kaupunginhallitus

§ 251

20.10.2025

kaupungin vetovoimaa ja elinvoimaisuutta sekä markkinoi laajasti Viitasaarta kansallisesti ja kansainvälisesti

Kaupunginjohtaja teki kokouksessa muutetun päätösesityksen siten, että Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että se tekee periaatepäätöksen Viitasaaren Kesäakatemia ry. / Musiikin Aika avustamisesta siten, että avustus vuosina 2026 – 2029 on 40 000 euroa/ vuosi. Perusteluna todetaan, että Musiikin Aika-tapahtuma edistää koko kaupungin vetovoimaa ja elinvoimaisuutta sekä markkinoi laajasti Viitasaarta kansallisesti ja kansainvälisesti

Päätös

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti

Merkitään pöytäkirjaan, että Seppo Pietiläinen ja Anna Kemppainen ilmoittivat esteellisyyden (yhteisöjäävi) ja olivat poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan klo 17:00 – 17:17.

Merkitään pöytäkirjaan, että toiminnanjohtaja Kerttu Piirto esitteli asiaa kokouksessa Teams- yhteydellä ja oli paikalla kokouksessa klo 17:00 – 17:16.

Merkitään pöytäkirjaan, että valtuuston puheenjohtaja Hilma Vepsäläinen poistui kokouksesta klo 17:14.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyn kaupunginvaltuusto 27.10.2025

Tuloveroprosentin määrääminen vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 252
576/02.01.00.00/2025

Tuloverolain (1535/1992) 1 §:n mukaan ansiotulosta suoritetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle. Lain 130 §:ssä säädetään, että luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on suoritettava verotettavasta ansiotulostaan tuloveroa kunnalle kuntalain mukaisesti vahvistetun tuloveroprosentin mukaan.

Kuntalain (410/2015) 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain (520/2010) 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä tuloveroprosentin suuruus. Kunta ilmoittaa tuloveroprosentin prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Veroprosentit tulevat voimaan heti tammikuun alusta, joten kuntien on erityisen tärkeää ilmoittaa veroprosenttinsa määräaikaan mennessä.

Tuloveroprosentin painotettu keskiarvo Manner-Suomen kunnissa vuonna 2025 on 7,54 %. Valtaosa kuntien tuloveroprosenteista on 8,4 ja 9,4 prosentin välillä. Keski-Suomen kuntien veroprosenttien painotettu keskiarvo vuonna 2025 on 8,54 %. Viitasaaren kaupungin veroprosentti vuodelle 2025 on 8,4 %.

Kunnallisveroprosentin tuotto eli efektiivisyys on parantunut sote-uudistukseen liittyneiden verotusmuutosten jälkeen ja edelleen vuonna 2025, kun kunnallisverotuksen ansiotulovähennys poistui. Kunnallisvero on lievästi progressiivinen vero erilaisten verovähennysten vuoksi. Aivan pienimmistä tuloista ei makseta kunnallisveroa lainkaan. Kunnallisverokynnys eli tuloraja, jonka jälkeen kuntalainen ryhtyy maksamaan kunnassaan tuloveroa, on erilainen palkansaajilla, eläkeläisillä ja etuudensaajilla. Palkansaajan kunnallisverokynnys vuonna 2025 on 18.600 euroa vuodessa.

22.9.2025 julkaistussa syksyn kuntatalousohjelmassa vuodelle 2026 todetaan, että valtion vuoden 2026 talousarvioesityksessä kuntataloutta heikentävät erilaiset valtiontalouden sopeutustoimet. Kevään kehysriihessä päätetyllä tavalla peruspalveluiden valtionosuuteen kohdennetaan 75 milj. euron vähennys, joka vastaa noin kahta prosenttia kunnan saamasta valtionosuudesta. Vuonna 2026 peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuvat edelleen sote-siirtolaskelmien muutoksiin perustuvat määräaikaiset vähennykset sekä hallitusohjelman mukainen indeksijarru, jonka mukaisesti indeksikorotuksesta vähennetään yksi prosenttiyksikkö. Viitasaaren vuoden 2026 valtionosuutta em. leikkaukset vähentävät noin - 0,383 milj. eurolla, lisäksi indeksijarru leikkaa valtionosuuden tasoa kaikilta kunnilta.

Kaupunginhallitus

§ 252

20.10.2025

Syksyn kuntatalousohjelmassa arvioidaan kuntatalouden sopeutuspainetta mm. laskennallisen kunnallisveroprosentin korotuspaineen avulla. Isoimmat korotuspaineet kohdistuvat painelaskelman perusteella vuosiin 2026 ja 2027 ja koskevat kaikkia kuntakokoryhmiä. Viitasaaren kokoryhmässä (5.001–10.000 asukasta) laskennallinen paine veroprosentin korotukseen on 0,9 prosenttiyksikköä.

Verorahoituksen eli verotulojen ja valtionosuuden arviointiin käytetään talousarvion valmistelussa Kuntaliiton veroennustekehikkoa ja valtionosuuslaskelmia. Talousarvioraamin valmistelussa käytettiin elokuun ennusteita. Talousarvioesityksen valmistelussa käytetään syyskuussa päivitettyjä ennusteita, joissa verotulojen näkymä on -0,031 milj. euroa ja valtionosuuksien näkymä -0,057 milj. euroa raamia heikompi. Raamin mukainen tulos oli lähtökohtaisesti -0,124 milj. euroa alijäämäinen ja verorahoituksen heikentynyt näkymä heikentää suunnittelutilanteen -0,212 milj. euron alijäämäiseen tulokseen.

Syyskuun veroennusteessa verotuloksi kirjattavaa kunnallisveroa arvioidaan vuonna 2025 kertyvän 8,467 milj. euroa, mikä on -5,6 % vähemmän kuin edellisvuonna 2024. Vuoden 2026 kertymä kuluvan vuoden tuloveroprosentilla laskettuna on 9,004 milj. euroa, millä palattaisiin vuoden 2024 tasolle. Tämä ei kuitenkaan riitä vastaamaan valtionosuusleikkauksista aiheutuvaan paineeseen ja verorahoituksen heikentyneeseen näkymään. Jokainen palvelualue tekee loka-marraskuun aikana lisää tasapainotustoimenpiteitä, jotta talousarvioraamia vuodelle 2026 saadaan tasapainoisempaan näkymään.

Tuloveroprosentin 0,2 prosenttiyksikön korotuksella ennustekehikkoon laskettu kunnallisverokertymä kasvaa 0,195 milj. euroa eli nousee 9,199 milj. euroon.

Kuntaliiton nettisivuilla voi tutustua kattaviin tietoaineistoihin ja visualisointeihin kuntien verotustiedoista:

<https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/verotus/kuntien-veroprosentit>
<https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/verotus/visualisointi>

Oheismateriaali:

- Veroennustekehikko 2025-09
- Tilinpäätösennuste 2025 ja talousarvion 2026 tilannekatsaus 12.10.2025

Lisätiedot: Talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni, puh. 040 579 8702, salla.manni@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että tuloveroprosentiksi vuodelle 2026 vahvistetaan 8,6 %.

Keskustelun kuluessa Tuija Tuikkanen esitti, että veroprosentti pidetään entisellään. Petri Säteri ja Henri Koskinen kannattivat Tuija Tuikkasen esitystä.

Kaupunginhallitus

§ 252

20.10.2025

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava esitys, joten asiasta tulee suorittaa äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Tuija Tuikkasen tekemää esitystä, äänestävät ”ei”. Äänestystapa ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin yhdeksän (9) ”ei” -ääntä (Pirjo Grönholm-Paananen, Outi Vornanen, Anna Kemppainen, Henri Koskinen, Mauno Niskanen, Seppo Pietiläinen, Tuija Tuikkanen, Petri Säteri, Maarit Simonen) ja ei yhtään ”jaa” -ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että suoritetun äänestyksen perusteella kaupunginhallitus on hyväksynyt Tuija Tuikkasen tekemän esityksen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että Viitasaaren kaupungin veroprosentiksi vuodelle 2026 vahvistetaan 8,4%.

Merkitään pöytäkirjaan, että talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni esitteli asiaa kokouksessa ja saapui kokoukseen klo 17:17.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 253
577/02.01.00.00/2025

Kiinteistövero on kiinteistön arvon perusteella kunnalle vuosittain suoritettava vero, josta on säädetty kiinteistöverolaissa (654/1992). Kiinteistövero koskee sekä maata että rakennuksia. Maa- ja metsätalousmaa, vesialueet ja kiinteistöverolaissa erikseen määritellyt alueet eivät kuulu kiinteistöveron piiriin. Kiinteistövero määrätään kunnassa sijaitsevasta kiinteistöstä sen omistajalle. Kunta ei maksa kiinteistöveroa omalla alueellaan omistamistaan kiinteistöistä.

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään sadasosan tarkkuudella. Kunnanvaltuuston määräämää maapohjan yleistä kiinteistöveroprosenttia ja rakennusten yleistä kiinteistöveroprosenttia sovelletaan veronalaisiin kiinteistöihin, jollei lain 12-14 §:stä muuta johdu.

Kunnan tulee ilmoittaa määräämänsä kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverolain perusteella kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 määrätään seuraavasti:

- Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00.
- Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 1,30–2,00.
- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41–1,00.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93–2,00.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93–3,10.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00–6,00.
- Yleishyödyllisen yhteisön omistaman pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä olevan rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä säädettyjä alarajoja alhaisemmaksi, myös 0,00 prosentiksi.

Viitasaaren kaupunginvaltuuston 28.10.2024 § 63 vuodelle 2025 määräämät kiinteistöveroprosentit ovat:

• yleinen kiinteistövero	0,93
• maapohjan kiinteistövero	1,30
• vakituiset asuinrakennukset	0,50
• muut asuinrakennukset	1,10
• voimalaitokset	3,10

Kaupunginhallitus

§ 253

20.10.2025

• yleishyödylliset yhteisöt	0,00
• rakentamattomat rakennuspaikat	ei määrätty erikseen

Syyskauden 2025 lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy hallituksen esitys eduskunnalle kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Uudistuksen tavoitteena on korjata kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Rakennusten arvostamisessa siirryttäisiin nykyisestä useiden vuosikymmenten takaisin keskimääräisiin ja rakennuskustannusindeksillä vuosittain tarkistettuihin rakentamiskustannuksiin perustuvista jälleenhankinta-arvoista uudelleen määritettävien verotusarvon perusteena olevien arvojen, jota nimitettäisiin perusarvoksi, käyttämiseen. Maapohjan osalta hankkeen tavoitteena on luoda uusi aluehintakartta maapohjien verotusarvojen määrittämistä varten koko maan kattavasti. Yhtenäisen hinnan alueet perustuisivat lähtökohtaisesti markkinahintoihin eli toteutuneisiin kiinteistöjen kauppahintatietoihin, osin myös asuntojen kauppahintatietoihin. Näillä näkymin vuoden 2027 kiinteistöverotuksessa käyttöön otettavassa arvostamisjärjestelmässä uudistetaan verotusarvojen määrittelyn lisäksi kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälejä.

Viitasaaren kaupunki on mukana Rakennusvalvonnan aineisto ilmakuviasta -projektissa, jossa haetaan puuttuvia kiinteistöjä kiinteistöverotuksen piiriin. Ilmakuvien avulla voidaan tarkistaa kiinteistön rakennusten nykytilanne, verrata sitä rakennusvalvonnan rekisteritietoihin ja korjata puutteelliset ja virheelliset rekisteritiedot. Tällöin myös kiinteistöverotuksen pohjana olevat tiedot saadaan ajan tasalle.

Talousarviovalmistelussa käytetty veroennuste perustuu syyskuussa päivitettyyn Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Verotuloksi kirjattavaa kiinteistövero arvioidaan vuonna 2026 kertyvän noin 2,174 milj. euroa, mikä on noin -0,4 % vähemmän kuin kuluvana vuonna.

Oheismateriaali:

- Veroennustekehikko 2025-09

Lisätiedot: Talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni, puh. 040 579 8702, salla.manni@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että kiinteistöveroprosenteiksi vuodelle 2026 määrätään seuraavat:

• rakennusten yleinen kiinteistövero	0,93
• maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30
• vakituiset asuinrakennukset	0,50
• muut asuinrakennukset	1,10
• voimalaitokset	3,10
• yleishyödylliset yhteisöt	0,00
• rakentamattomat rakennuspaikat	ei määrätä erikseen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus

§ 253

20.10.2025

Merkitään pöytäkirjaan, että talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni esitteli asiaa kokouksessa ja poistui kokouksesta klo 17:43.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Lausunto Keski-Suomen liiton talous- ja toimintasuunnitelmaan 2026 - 2028

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 254
536/00.04.01/2025

Keski-Suomen liitto pyytää jäsenkunniltaan esityksiä talousarviosta 2026 sekä talous- ja toimintasuunnitelmasta 2026-2028.

Keski-Suomen liiton talousarvion 2026 sekä taloussuunnitelman 2026-2028 valmistelu on käynnistynyt loppukevästä. Talouden ja toiminnan suunnittelu mittareineen jatkuu liitossa syyskuun ajan. Lopullinen talousarvio ja toimintasuunnitelma tulevat maakuntahallituksen käsittelyyn 31.10.2025. Alustava talousarvio ja -suunnitelma tulee lähettää kunnille 15.11. mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma vuoden loppuun mennessä. (Perussopimus, 24 §)

Keski-Suomen liiton perussopimuksen mukaan liiton jäsenkunnille on varattava tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Keski-Suomen liitto pyytää kunnilta näkemyksiä liiton taloudesta sekä toiminnan sisällöstä, tavoitteista ja painopisteistä tuleville vuosille. Kuntia pyydetään toimittamaan esitykset ja kommentit 22.10.2025 mennessä.

Viitasaaren kaupungin osalta esitetty maksuosuuden korotus vuoden 2025 tasosta on euromääräisesti 4 595 euroa.

Oheismateriaali:

- Kirje Keski-Suomen liitolta
- Talousarvio 2026 sekä talous- ja toimintasuunnitelma 2026-2028

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus toteaa, että jäsenkuntien maksuosuus on poikkeuksellinen, mutta koska maksuosuuksia ei koroteta vuosittain, on 4 prosentin korotus hyväksyttävissä. Kaupunginhallituksella ei ole lausuttavaa toimintasuunnitelmaan sisältöön.

Keskustelun kuluessa Tuija Tuikkanen esitti, että Viitasaaren kaupunki ei hyväksy 4% korotusta, koska kuntien taloustilanne on haastava. Henri Koskinen kannatti Tuija Tuikkasen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava esitys, joten asiasta tulee suorittaa äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen puheenjohtajan tekemää esitystä, äänestävät ”ei”. Äänestystapa ja äänestysesitys hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 254

20.10.2025

Suoritetussa äänestyksessä annettiin kuusi (6) ”jaa” -ääntä (Pirjo Grönholm-Paananen, Outi Vornanen, Anna Kemppainen, Seppo Pietiläinen, Petri Säteri, Maarit Simonen,) ja kolme (3) ”ei” - ääntä (Tuija Tuikkanen, Mauno Niskanen, Henri Koskinen).

Puheenjohtaja totesi, että suoritetun äänestyksen perusteella kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunginjohtaja tekemän esityksen.

Päätös

Viitasaaren kaupunginhallitus toteaa, että jäsenkuntien maksuosuus on poikkeuksellinen, mutta koska maksuosuuksia ei koroteta vuosittain, on 4 prosentin korotus hyväksyttävissä. Kaupunginhallituksella ei ole lausuttavaa toimintasuunnitelmaan sisältöön.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Keski-Suomen liiton kirjaamo, ote toimitettava 22.10.2025 mennessä.

Kaupunginvaltuuston 6.10.2025 päätösten täytäntöönpano

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 255
135/00.01.02/2025

Kuntalain 39 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Täytäntöönpanoon kuuluu olennaisena osana päätösten laillisuuden valvonta. Valvonta antaa mahdollisuuden korjata laillisuusvirheet, jotka muutoin voivat johtaa valituksiin. Käytännössä hallitus päättää asiasta valtuuston kokouksen jälkeisessä kokouksessaan.

Valvonnan kohteena ovat kaikki valtuuston päätökset ja valvonta kohdistuu mahdollisiin menettelyvirheisiin, toimivallan ylityksiin ja muihin laillisuusvirheisiin. Sen sijaan hallitus ei voi kieltäytyä täytäntöön panemasta päätöstä sillä perusteella, että se on epätarkoituksenmukainen. Jos hallitus katsoo, että päätös on lainvastainen, sillä on velvollisuus olla panematta päätöstä täytäntöön ja saatettava asia viipymättä valtuuston käsiteltäväksi.

Kuntalain (410/2015) 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää todeta, että kaupunginvaltuuston 6.10.2025 tekemät päätökset ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä eivätkä mene valtuuston toimivaltaa ulommaksi tai muutoin ole lainvastaisia, joten päätökset voidaan panna täytäntöön.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Äitienpäiväkunniamerkkien esitykset vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 256
537/01.04.00/2025

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto pyytää 22.9.2025 päivätyllä kirjeellään esityksiä vuoden 2026 äitienpäiväkunniamerkkien saajiksi viimeistään 1.11.2025 mennessä.

Äitienpäivän kunniamerkki on Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitali kultaristein, jonka ritarikunnat myöntävät lasten ja nuorten esimerkillisestä kasvatustyöstä sekä perhe-elämän ja vanhemmuuden edistämisestä ansioituneille. Esimerkillisen kasvatustyön sekä perhe-elämän ja vanhemmuuden edistämisen lisäksi kunniamerkin perusteluna voi olla laajemman yhteisvastaullisen kasvatustehtävän toteuttaminen esimerkiksi lastensuojelu- ja perhejärjestöissä, nuoriso- ja urheilujärjestöissä tai muissa yhteiskunnallisissa järjestöissä. Ammatissaan kasvattajina toimivalle kunniamerkkiä ei kuitenkaan myönnetä.

Kunniamerkin saajaksi voi esittää 40 vuotta täyttänyttä biologista äitiä, adoptioäitiä tai sijaisäitiä. Äitienpäiväkunniamerkin hakeminen sekä äideille jaettavat mitalit ovat maksuttomia.

Pyrkimyksenä on, että palkittavat äidit edustavat mahdollisimman erilaisia ryhmiä, esimerkiksi ansiotyössä käyviä, yksinhuoltajia, maaseudun emäntiä ja jne. sekä eri vähemmistöryhmiä, kuten romaneja, saamelaisia ja maahanmuuttajia.

Ehdokkaiden tulee edustaa tasapuolisesti äitejä myös ikänsä puolesta. Lasten lukumäärä ei ole määräävä peruste palkitsemiselle. Ammatissaan kasvattajina toimiville äitienpäiväkunniamerkkiä ei ole tarkoitus myöntää. Vastaavaa kasvatustyötä tehneet muut hyvät kasvattajat, kuten isät, sisarukset, muut lähisukulaiset jne. palkitaan 6.12., jolloin muut valtiolliset kunniamerkit jaetaan.

Omien lasten tekemissä kunniamerkki-esityksissä tulee olla vähintään kaksi luotettavaa, toisistaan riippumatonta puoltavaa lausuntoa sellaisilta järjestöiltä tai muilta yhteisöiltä, jotka tuntevat hyvin kyseessä olevan perheen.

Kunniamerkit luovutetaan äitienpäivänä 2026 valtakunnallisessa juhlassa, jonka järjestelyistä vastaa Mannerheimin Lastensuojeluliitto.

Äitienpäiväkunniamerkkien hakumenettelyssä aluehallintovirasto noudattaa sosiaali- ja terveysministeriön ja ritarikuntien ohjeiden mukaan seuraavia periaatteita:

- vähintään puolet ritarikunnille esitettävistä hakemuksista tulee kunnilta, järjestöiltä tai vastaavilta yhteisöiltä
- enintään puolet hakemuksista on palkittavaksi esitettyjen äitien omien lasten jättämiä. Ehdotusta, jossa on vain yksi puoltolausunto tai

Kaupunginhallitus

§ 256

20.10.2025

sellainen puuttuu kokonaan, ei oteta vastaan, ennen kuin se on täydennetty riittäväillä puolloilla.

Oheismateriaali:

- Aluehallintoviraston 22.9.2025 päivätty kirje

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle tehtävästä esityksestä vuoden 2026 äitienpäiväkunniamerkin osalta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa esityksen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle tehtävistä esityksestä vuoden 2026 äitienpäiväkunniamerkkien osalta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Hakemus Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Lausunto Keski-Suomen strategian luonnoksesta ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 257
540/00.04.02/2025

Keski-Suomen strategia on yhteisen kehittämistahdon ilmaus. Se on käsikirja, joka ohjaa työtä kohti tulevaisuuskestävää Keski-Suomea. Strategian teemat ja näkökulmat nousevat niistä asioista, jotka yhdistävät maakunnan toimijoita ja jotka tarvitsevat maakunnallista yhteistyötä.

Keski-Suomen liitto toivoo palautetta strategialuonnoksen sisällöistä. Lausuntojen pohjalta Keski-Suomen maakuntavaltuusto käsittelee strategiaa 11.12.2025.

Strategiatyön tausta

Strategialuonnosta on työstetty laajassa yhteistyössä kuntien, yritysten, valtion viranomaisten, maakunnan kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen sekä muiden Keski-Suomen kehittämisestä kiinnostuneiden tahojen kanssa. Keskusteluihin on vuoden 2025 aikana osallistunut yli 450 henkilöä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt kaikkia maakuntien liittoja valmistelemaan maakuntaohjelmat niin, että ne voidaan hyväksyä syksyn 2025 maakuntavaltuustoissa. Maakuntaohjelmalla tarkoitetaan maakunnan lähivuosien yhteisiä toimenpiteitä ja arviota niiden rahoittamisesta. Ministeriö on pyytänyt tarkistamaan samassa yhteydessä älykkään erikoistumisen strategiaa, joka ohjaa EU:n alue- ja rakennepolitiikan käyttöä ohjelmakauden 2021–2027 loppuvuosina. Keski-Suomessa älykkään erikoistumisen strategiaa kutsutaan kasvun kärjiksi.

Lisäksi Keski-Suomen strategiaan kuuluu maakuntasuunnitelma, joka ilmaisee tahtotilan maakunnan pitkän aikavälin kehittämisestä katsoen aina vuoteen 2050 asti.

Strategiassa kuvatut tavoitteet

Keski-Suomen strategia 2026–2050 pohjautuu kokonaiskestävyyden ja kokonaisturvallisuuden pyrkimyksille. Kokonaiskestävyys tarkoittaa, että ihminen, luonto ja talous ovat sopusoinnussa. Kokonaisturvallisuus nostaa kestävyuden kumppaniksi varautumisen, huoltovarmuuden ja kriiseistä palautumiskyvyn. Strategialuonnoksessa lähivuosien painopisteet on koottu neljäksi kokonaisuudeksi:

- 1. Rohkeasti toimielias**
- 2. Luonnonvoimainen**
- 3. Toisistamme ja tulevaisuudesta huolehtiva**
- 4. Ylpeästi keskisuomalainen**

Strategialuonnoksessa kasvun kärkiä on neljä: bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus, hyvä vointi sekä turvallisuus ja huoltovarmuus. Kasvun kärjillä tarkoitetaan vahvuuksia, joihin maakunta nojaa

tutkimuksessa, innovaatiotoiminnassa sekä tuottavuuden ja kasvun tavoittelussa. Muuttuneen geopoliittisen tilanteen vuoksi nykyisten kärkien rinnalle esitetään turvallisuutta ja huoltovarmuutta.

Vuoteen 2050 ulottuvan pitkän tähtäimen yhteisenä tahtotilana on rakentaa maakunnan tulevaisuutta kokonaiskestävyys ja kokonaisturvallisuus yhdistäen – kiinnostavasti ja kansainvälisesti.

Viitasaaren kaupungin lausunto

Yleiset huomiot

Viitasaaren kaupunki pitää Keski-Suomen strategialuonnosta kokonaisuutena hyvin valmisteltuna ja rakenteeltaan selkeänä. Strategiassa on tunnistettu maakunnan keskeiset vahvuudet – osaaminen, luonnonvarat, yhteisöllisyys ja turvallisuus. On myönteistä, että strategia nojaa kokonaiskestävyyteen ja kokonaisturvallisuuteen, jotka ovat ajankohtaisia ja tärkeitä kehittämisen lähtökohtia.

Pohjoinen Keski-Suomi on kuitenkin unohdettu strategiassa lähes täysin, mainittuna lähinnä alhainen koulutustaso ja arvokkaiden luontokohteiden keskittyminen.

Lausuntovaiheessa Viitasaaren kaupunki kuitenkin painottaa, että strategian tulee olla tiivis, keskisuomalainen tahdonilmaus, ei koko maailman haasteita syleilevä visiodokumentti. Maakuntastrategian on ohjattava konkreettiseen tekemiseen, jonka vaikutukset näkyvät Keski-Suomen kunnissa – erityisesti myös pienemmissä ja pohjoisemmissa osissa maakuntaa.

Strategian rakenteesta ja painotuksista sekä kaupungin lisäykset

Strategialuonnoksen neljä pääteemaa (rohkeasti toimielias, luonnonvoimainen, toisistamme ja tulevaisuudesta huolehtiva, ylpeästi keskisuomalainen) muodostavat hyvän perustan. Toimintaa ja rahoitusta ohjaavien tavoitteiden tulisi kuitenkin kaupungin mielestä olla selkeämmin priorisoituja ja määrällisesti rajattuja. Tällä hetkellä tavoitteita ja toimenpiteitä on runsaasti, mikä heikentää strategian fokusta.

Viitasaaren kaupunki esittää, että strategian painopisteitä suunnattaisiin enemmän:

- Elinkeinoelämän uudistumiseen ja investointien houkutteluun,
- Työllisyyden ja osaamisen kehittämiseen myös maakunnan reuna-alueilla,
- Liikenneyhteyksien ja digitaalisen saavutettavuuden parantamiseen, sekä
- Turvallisuuden ja huoltovarmuuden vahvistamiseen, erityisesti osana pohjoisen Keski-Suomen infrastruktuuria.

Pohjoinen Keski-Suomi olisi hyvä lisätä maa- ja metsätalouden innovaatiokeskittymäksi, sillä alueella sijaitsee merkittävä osa Keski-Suomen saha- ja puunjalostusteollisuudesta. Pohjoinen Keski-Suomi tulisi myös lisätä matkailun ja kulttuurin painopistealueeksi (sivu 30).

Esimerkiksi viitasaarelainen Musiikin Aika -tapahtuma on maailmanlaajuisesti tunnettu ja tunnustettu tapahtuma. Kaupunkimme alueella sijaitsevat koskireitistöt ovat maanlaajuisesti merkittäviä virkistysalueita ja luontokohteita. Sivulle 38 edellytämme lisäystä tien 77 nostamisesta kansallisesti merkittäväksi ja kehittämistä vaativaksi yhteydeksi, muuttamalla sen luokitus valtatieksi ja itä-länsisuuntaiseksi huoltovarmuusväyläksi itärajalta Kokkolan Satamaan. Esitämme myös sivujen 67-68 kohdalle kulttuuriin lisättäväksi ”Musiikin Aika” -nykymusiikin festivaalia.

3. Alueellinen tasapaino ja saavutettavuus

Viitasaaren näkökulmasta on tärkeää, että maakuntastrategian toimeenpanossa alueellinen tasapaino säilyy ja että kehittämistoimet eivät keskity liiaksi Jyväskylän seutuun.

Pohjoisen Keski-Suomen roolia osana vihreää siirtymää, maatalouden ja bioenergian osaamista sekä matkailua tulee vahvistaa konkreettisilla toimenpiteillä ja investointihankkeilla.

E erityisen tärkeinä näkökulmina Viitasaaren kaupunki korostaa:

- Valtatie 4:n kehittämistä ja sen vaikutuksia yritystoiminnan ja logistiikan sujuvuuteen,
- Tietoliikenneyhteyksien parantamista harvaan asutuilla alueilla, sekä
- Julkisen liikenteen ja joukkoliikenneyhteyksien säilyttämistä myös reuna-alueilla.

Kasvun kärjistä

Kasvun kärjet on kuvattu melko laajasti. Kaupunki tukee valittuja painopisteitä (bio- ja kiertotalous, uudistuva teollisuus, hyvä vointi, turvallisuus ja huoltovarmuus). Niitä tulee kuitenkin konkretisoida siten, että myös pienemmät toimijat ja maaseutukunnat voivat osallistua ja hyötyä kehittämisestä.

E erityisesti bio- ja kiertotalouden sekä turvallisuuden ja huoltovarmuuden kärjet tarjoavat mahdollisuuksia Viitasaarelle muun muassa uusiutuvan energian ja metsäsektorin kehittämisessä.

Viitasaari ehdottaa, että strategiatekstiä tiivistetään ja selkeytetään siten, että maakunnan yhteinen suunta käy ilmi muutaman ydinviestin kautta ja jotta niiden pohjalta olisi myös helpompi johtaa konkreettisia ohjelmia ja rahoitushakua.

Strategian tulee olla käytännön työkalu, ei pelkästään visioasiakirja, tämä helpottaisi myös maakunnan kuntia konkretisoimaan omia tavoitteitaan ja strategioitaan ja omalta osaltaan tukemaan maakunnan strategiaa. Tavoitteita on syytä hiukan vähentää. E erityisen tärkeänä Viitasaaren kaupunki pitää saavutettavuuden ja turvallisuuden roolia: liikenne ja huoltovarmuus ovat koko maakunnan osalta erittäin merkittäviä.

Oheismateriaali:

- Lausuntopyyntö: Keski-Suomen strategia 2025-2050

Kaupunginhallitus

§ 257

20.10.2025

- Keski-Suomen strategia 2026-2029, luonnos
- Keski-Suomen strategia 2026-2029; ympäristöselostus, luonnos 12.9.2025

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus päättää antaa Keski-Suomen liitolle esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Keski-Suomen liiton kirjaamo

Oikaisuvaatimus Pyöreisen tuulivoimahankkeen käynnistämissopimuksesta/HJ

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 258
387/11.00.03/2025

Kaupunginhallitus on 18.8.2025 §:ssä 197 päättänyt kaavoituksen käynnistämissopimuksen käsittelystä sekä kaavan vireilletulosta Viitasaaren kaupungin lounaisosassa, Kantatie 77 ja Pyydysmäen väliselle alueelle (Pyöreisen tuulivoimahanke). HJ on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut kaupungin kirjaamoon 12.9.2025 klo 11:33.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisten viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen, että asianosainen itse eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.

Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja 18.8.2025 on asetettu yleisesti nähtäväksi 22.8.2025, jolloin kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö ja perustelut

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö liittyy valittajan vaatimukseen kumota kaupunginhallituksen päätös 18.8.2025 § 197 kohta 2 kokonaisuudessaan sekä hylättävä kaavoituksen käynnistämissopimus Elements Suomi Oy:n kanssa. Valittajan toissijainen vaatimus on, että asia on palautettava uudelleen valmisteltavaksi. Valittajan mukaan ennen uutta päätöksentekoa kaupungin on edellytettävä, että hankkeesta ja sen yhteisvaikutuksista ympäröivien tuulivoimahankkeiden kanssa teetetään kattavat, riippumattomat ja ajantasaiset selvitykset, mukaan lukien ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) mukainen arviointimenettely.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) lainvastainen sivuuttaminen ja yhteisvaikutusten huomioitta jättäminen

Kaupunginhallitus

§ 258

20.10.2025

Tuulivoimalahanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely), mikäli yksittäisten tuulivoimaloiden lukumäärä on vähintään 10 kappaletta, tai hankkeen kokonaisteho on vähintään 45 MW. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi yksittäistapauksessa päättää, että YVA-menettelyä on sovellettava pienempään tuulivoimahankkeeseen tai sen muutokseen, jos hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on antanut päätöksensä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Pyöreisen tuulivoimahankkeessa, jonka hanketoimijana toimii Elements Suomi Oy. Hankkeesta vastaava on toimittanut YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta YVA-menettelyn soveltamista koskevan päätöksen laatimista varten ELY-keskukselle.

Keski-Suomen ELY-keskus on lisäksi pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Metsähallitus ja Viitasaaren kaupunki. Lisäksi ennen päätöksen tekoa hankkeesta on pyydetty asiantuntijakommentit Keski-Suomen ELY-keskuksen eri asiantuntijoilta.

Lausunnoissa korostetaan erityisesti hankkeiden yhteisvaikutuksia ja niiden arviointia. Lausuntojen mukaan yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä on tutkittava, melu- ja välkevaikutuksia tarkasteltava huomioiden kaikki lähellä olevat tuulivoimahankkeet, vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön selvitettävä, sekä maisemaan ja asutukseen vaikuttavia tekijöitä arvioitava huolellisesti. Lisäksi lausunnoissa esitetään, että prosessin on oltava kokonaisuudessaan avoin ja läpinäkyvä, jossa osallisilla on vuorovaikutusmahdollisuus.

ELY-keskus vastaa vastineissaan, että yhteisvaikutusten tarkempi arvioiminen ei vaadi YVA-menettelyä. Muun muassa arkeologinen selvitys ja tarkempi vaikutusten arviointi tehdään kaavoituksen yhteydessä erillisselvityksenä, mikä ei ole sidoksissa YVA-menettelyyn. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että melun- ja välkkeen osalta asuin- ja loma-asutuksiin ei kohdistu ohjearvoja ylittäviä yhteisvaikutuksia, joiden tarkempi arvioiminen ei myöskään vaadi YVA-menettelyä. Alustavan näkymäalueanalyysin perusteella suurin osa näkymistä kohdistuu samoille alueille, kuin viereisten hankkeiden näkymäalueet. Ja avoin vuorovaikutuksen menettely toteutuu kaavoitusprosessin aikana samoin periaattein, kuin YVA-menettelyssä.

Näiden perusteluiden pohjalta ELY-keskus on päättänyt, että Elements Suomi Oy:n Pyöreisen tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Päätöksenteko puutteellisten tietojen varassa

Viitasaaren kaupunki on toimittanut hankeyhtiölle kaupunginhallituksen 24.10.2022 § 208 ohjeet tuulivoimahankkeiden ennakkoesittelyille tuulivoimakaavoituksen käynnistämisen mahdollisuuksien arvioimiseksi. Viitasaaren kaupungin ohjeet varmistavat, että kaikilla toimijoilla on käytettävissä yhdenmukaiset tiedot hankesuunnittelun aikana ja toimintatapa on ennakkoon määritelty. Hankekehittely ei edellytä kunnan

tai muun viranomaisen lupaa. Hanketoimijat tutkivat oma-aloitteisesti potentiaalisia tuulivoima-alueita eripuolilla Suomea ja laativat maanvuokrasopimuksia maanomistajien kanssa pääsääntöisesti ennen kuin kaavoitusaloitetta on jätetty kunnille käsittelyyn.

Tuulivoimapuistohanke tuodaan yleensä kuntiin esiteltäväksi viimeistään siinä vaiheessa, kun perustietojen pohjalta hankealue on hanketoimijan tulkinnan mukaisesti soveltuva tuulivoimatuotantoon, alueelta on saatu maanvuokrasopimuksia ja yleiskaavoitus olisi tarpeen käynnistää kunnan päätöksellä.

Pyöreisen tuulivoimahankkeen hanketoimija Elements Suomi Oy on tehnyt perusteellista taustaselvitystyötä Viitasaaren kaupungin antamien ohjeiden mukaan ja esitellyt hankesuunnitelmiaan ensin kaupungin viranomaisille ja tämän jälkeen päättäjille kaupunginhallituksen kokouksessa 18.8.2025 § 197. Viranomaiset ja päättäjät ovat saaneet luettavaksi esiselvitysmateriaalin, jossa on kartoitettu muun muassa lähialueiden tuulivoimapuistot, linnuston ja eläimistön tilanne, metsätyypit ja kasvillisuus, luonnonsuojelualueet ja -kohteet, alustavia melu- ja välkemallinnuksia, maisemavaikutusten arviointia ja maakuntakaavan suhdetta suunnittelualueeseen sekä hankkeen taloudellisia vaikutuksia.

Tämän lisäksi YVA-tarveharkintapäätöstä varten on tehty laaja, 69-sivuinen asiakirja, jossa käsitellään kaavoituksen nykytilannetta, maisemaa, muinaisjäännöksiä ja kulttuuriympäristöä, maa- ja kallioperää, pintavesiä, pohjavesiä, luonnonympäristöä, melua ja välkettä, ilmanlaatua ja ilmastoa, liikennettä ja ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia sekä vaikutuksia elinkeinoihin ja palveluihin. Lisäksi on arvoitu yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa ja YVA-menettelyn tarvetta sekä annettu lista kaavoituksen yhteydessä tehtävistä selvityksistä.

Näiden perusteella voidaan todeta, että hankkeen taustatietojen kokoamiseksi on tehty perusteellista ja täsmällistä selvitystyötä. Kaavoituksessa vaadittavia laajempia selvitystöitä ei ole syytä käynnistää, ennen kuin kaavoitusaloite on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 22 § kohdan 28 mukaan kaupunginhallitus päättää kaikkien kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta (AKL 36 §, 51 §). Lisäksi kohdan 29 mukaan kaavoitukseen liittyvien sopimusten tekemisestä.

Ristiriita ylempitasoisen maankäytön suunnittelun kanssa

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on osa maakunnallista suunnittelujärjestelmää, jonka tavoitteena on toimintaympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia jatkuvasti seuraava prosessi. Keski-Suomen maakuntakaavassa 2040 muun muassa muutetaan tai täydennetään kokonaisuutta seudullisesti merkittävän tuulivoiman osalta. Keski-Suomen vuonna 2021 hyväksytyssä maakuntastrategiassa on asetettu tavoitteeksi, että Keski-Suomi on hiilineutraali maakunta vuoteen 2030 mennessä. Tavoite on kunnianhimoinen ja sen saavuttamiseen tarvitaan laajaa sidosryhmäyhteistyötä ja laaja-alaisia toimia. Tuulivoiman osalta maakuntakaavan 2040 tavoitteena on osoittaa maakunnallisesti tai

Kaupunginhallitus

§ 258

20.10.2025

seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon parhaiten soveltuvat alueet.

Pyöreisen tuulivoimahankkeen suunniteltu alue ei ole osoitettu maakuntakaavassa tuulivoimapotentiaaliseksi alueeksi. Tuulivoimaa voidaan kuitenkin sijoittaa myös sellaisille alueille, joita ei ole maakuntakaavassa osoitettu tv-merkinnällä. Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaava ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteutumisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Näin ollen Viitasaaren kaupungin alueella voidaan edistää tuulivoimarakentamista myös tv-alueen ulkopuolella oleville alueille, mikäli se ei ole ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja merkintöjen kanssa ja alue täyttää tuulivoiman tekniset ja ympäristölliset edellytykset. Tuulivoimahanke tukee lisäksi valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä Suomen ilmasto- ja energiapolitiittisia tavoitteita uusiutuvan energian lisäämiseksi.

Maiseman pilaantuminen ja virkistysarvojen menetys

Ympäristöministeriön julkaisussa *Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa (2024)* käsitellään laajasti tuulivoimarakentamisen maisemavaikutuksia, kaavoitusta ja YVA-menettelyä. Lisäksi julkaisussa tarkastellaan maisemavaikutusten suunnittelussa tarvittavien maisemaselvitysten laatimista sekä vaikutusten arvioinnin ja havainnollistamisen menetelmiä.

Tuulivoimarakentaminen on lisääntynyt viime vuosina voimakkaasti ja yksittäisten voimaloiden koko on kasvanut merkittävästi. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia maisemaan erityisesti niiden suuren koon vuoksi. Tuulivoimarakentamista vaikutuksia koskeva tietämys on kuitenkin lisääntynyt ja arviointimenettelyt ovat kehittyneet tuulivoimarakentamisen edetessä. Ympäristöministeriö on päivittänyt vuonna 2024, alun perin vuonna 2016, julkaistun ohjeen *Maisemavaikutusten arviointia tuulivoimarakentamisessa* haitallisia vaikutuksia, joita lievennetään perusteellisilla tutkimuksilla jo hyvissä ajoin hankkeen alussa. Tuulivoima-alueen toteutuessa maisemavaikutuksia aiheutuu tuulivoimaloista, sähkönsiirtoon liittyvistä rakenteista sekä uusista tai parannettavista tieyhteyksistä. Tuulivoimaloiden laaja-alaisimmat ympäristövaikutukset ovat visuaalisia.

Tyypillisesti tuulivoimahankkeessa ei kohdistu merkittäviä vaikutuksia maisemarakenteeseen. Tuulivoima-alueen toteuttaminen ei yleensä edellytä merkittävää maastonmuotoilua, jolloin vaikutukset kallio- ja maaperään, vesisuhteisiin, kasvillisuuteen jne. jäävät monesti suhteellisen vähäisiksi. Tuulivoima-alue voi sijoittua alueelle, joka ei seudun maisematekijöihin (luonnonolot ja kulttuurihistoria) perustuen ole aktiivista ihmisen toimintojen aluetta. Tässä mielessä tuulivoima-alue muuttaa maiseman logiikkaa. Toisaalta tuulivoima-alue on käytön aikana

luonteeltaan suhteellisen passiivinen ja monesti alueen aiempi toiminta voi rakentamisvaiheen jälkeen jatkua tai alueen luonne osittain palautua.

Tuulivoimarakentamisen vaikutukset maiseman luonteeseen riippuvat tarkastelualueen maisemakokonaisuuden nykyisestä luonteesta, maiseman eri osakokonaisuuksien suhteesta toisiinsa (kullakin osa-alueella maisemassa määräävät ominaisuudet ja osa-alueiden muodostamat kokonaisuudet) ja tuulivoimarakenteiden hallitsevuudesta eriluonteisissa maisematiloissa. Tyypillisesti alueella, joka on voimakkaasti ihmisen toimintojen muokkaamaa, tuulivoimarakentamisen aiheuttama alueen luonteen muutos on vähäisempi kuin alueella, joilla ihmisen toimintoja ei juurikaan tai lainkaan ole. Tuulivoimarakentaminen voi myös muuttaa alueen ajallista luonnetta, tai pienipiirteisellä alueella poiketa maiseman ja/tai rakennetun ympäristön mittakaavasta.

Tuulivoimarakentamisen vaikutukset maiseman laatuun liittyvät maiseman luonteeseen. Maisemien laatu liittyy myös yksilöiden ja yhteisöjen kokemiin laatutekijöihin. Koskemattomalle luonnonalueelle tai pienipiirteiseen, perinteiseen maaseudun kulttuuriympäristöön sijoituessaan tuulivoimalat saattavat heikentää ympäristökokonaisuuden yhtenäisyyttä. Ympäristön laatu muuttuu ihmisen vaikutuksen lisääntyessä, ajallisen yhtenäisyyden heikentyessä tai pienipiirteisen rakennetun ympäristön kohokohtien menettäessä maamerkin asemansa. Toisaalta nykyaikaisia, suurimittakaavaisia teollisia elementtejä sisältävälle alueelle sijoituessaan voimalat voivat sulautua osaksi nykyistä ympäristöä, tai ehkä jopa korostaa sen luonnetta ja asemaa maisemassa. Ympäristön laatu ei tämän tyyppisessä tilanteessa merkittävästi muutu. Maaseutu ympäristön avoimiin peltoaukeisiin saattaa liittyä maisemakuvallisia arvoja, joita suurimittakaavainen tuulivoimarakentaminen voi heikentää.

Visuaaliset vaikutukset kohdentuvat alueille, joilta avautuu avoimia näkymäakseleita kohti tuulivoima-alueita. Tällaisia alueita ovat vesi-, peltokenttä- tai muut alueet, joilla maastonmuodot, puusto, rakennukset tai rakenteet eivät katkaise näkymiä.

Maa-alueelle sijoittuvia laajoja tuulivoima-alueita ei ole yleensä mahdollista nähdä kokonaisuutena yhdestä, maan tasossa sijaitsevasta katselupisteestä. Tämä johtuu näkymiä rajaavista tai katkaisevista elementeistä ja voimaloiden välisistä etäisyyksistä. Metsäisillä tai rakennetuilla alueilla laajastakin tuulivoima-alueesta saattaa yksittäisillä näkymäakseleilla erottua vain muutamia voimaloita puuston tai rakennusten katkaistessa näkymät kohti muita voimaloita. Laajoilla avoimilla peltoalueilla, puuttomien tunturien lakialueilla ja avoimilla vesialueilla ei ole näkymiä rajaavia elementtejä, joten laajatkin tuulivoima-alueet voivat hahmottua kokonaisuutena. Yleistäen voidaan todeta, että mitä lähempänä katselupisteestä on näkymiä rajaavia elementtejä, sitä tehokkaammin näkymät kohti tuulivoimaloita peittyvät. Noin 1,4 kilometrin etäisyydellä katselupisteestä sijaitseva 300 metriä korkea tuulivoimala kattaa pystysuunnassa vastaavan osuuden näkökentästä kuin katselupisteestä noin 100 metrin etäisyydellä sijaitseva 22 metriä korkea puu tai noin 200 metrin etäisyydellä sijaitseva 40 metriä korkea voimajohtopylväs.

Uhat suojelealueille ja luonnon monimuotoisuudelle

Ylä-Keiteleen SAC/SPA (FI0900119) ja Kylkisaarten – Raakkipuron metsä – Pohjoiskallion SAC (FI0900091) Natura-alueet sijaitsevat kaukana hankealueesta eikä niihin arvioida kohdistuvan hankkeesta vaikutuksia. Hakovuori-Koljatin SAC (FI0900120) alue sijaitsee noin 1,6 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Alueen suojeluperusteena on liito-orava.

Tuulivoimalahankkeen ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia alueelle tai sen suojeluperusteisiin, mutta liito-oravien kulkuyhteydet arvioidaan osana alueella tehtäviä luontoselvityksiä. Hankealueelle sijoittuvat yksityiset luonnonsuojelualueet eivät sijoitu lähelle suunniteltuja rakennuspaikkoja, eikä niiden luontotyypeihin tai lajeihin siten kohdistu heikentäviä vaikutuksia. Luonnonsuojelualueisiin jätetään suojaetäisyydet rakentamisen aikana, eikä teitä tai voimalinjoja rakenneta suojelualueiden tuntumaan. Suojelualueisiin kohdistuvat vaikutukset minimoidaan hankesuunnittelulla, eikä suojelualueisiin arvioida kohdistuvan vaikutuksia. Hankealueen eläinlajit ja kasvillisuus selvitetään ennen rakentamisen aloittamista, osana kaavoitusprosessia.

Vaikutukset linnustoon ja lepakoihin

Tuulivoimaloista syntyy linnustovaikutuksia sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Rakentamisen aikana merkittävimmät vaikutukset syntyvät elinympäristöjen muutoksista ja niiden laadun heikkenemisestä sekä rakentamisen aiheuttamista häiriötekijöistä, kuten melusta ja lisääntyvästä liikenteestä. Rakentamisen aikaiset häiriötekijät ovat pääosin lyhytaikaisia ja ohimeneviä, mutta elinympäristöjen muutokset jäävät pysyviksi ainakin tuulivoimaloiden toiminnan ajaksi. Toiminnan aikana tuulivoimaloista syntyy häiriötä lähiympäristöön lähinnä lapojen pyörimisen aiheuttamasta melusta, välkkeestä ja liikkeestä, mitkä ulottuvat laajemmalle alueelle kuin rakentamisen elinympäristömuutokset. Tämä saattaa vaikuttaa osaan pesimälinnustosta häiritsevästi, mutta kulttuurivaikutteisten (taajamat, asutus) alueiden linnustoon häiritsevä vaikutus ei ole yhtä merkittävä.

Tuulivoimapuistojen muuttolinnustoon kohdistuvien vaikutusten keskeisessä osassa on tietämys tarkasteltavan alueen kautta muuttavasta lajistosta, yksilömäärästä sekä lentokorkeuksista ja - reiteistä alueella. Hanke sijoittuu kurjen syksyisen päämuuttoreitin reunalle. Koska voimalamäärä on vähäinen ja hanke sijoittuu kurjen syksyisen päämuuttoreitin itäiseen reunaan, voidaan arvioida muuttolinnustoon kohdistuvat vaikutukset vähäisiksi. Vaikutuksia ei arvioida myöskään kohdistuvan tärkeisiin lintualueisiin suuren etäisyyden vuoksi. Ennen tuulivoimaloiden rakentamista alueen linnusto selvitetään osana kaavoitusprosessia tehtävien selvitysten yhteydessä. Kaavaprosessin yhteydessä tehdään selvitykset alueen pesimälinnustosta, muuttolinnustosta, pöllöistä, metsäkanalinnuista sekä päiväpetolinnuista.

Hankealueelta ei ole tässä vaiheessa saatavilla kirjattuja havaintoja lepakoista. Kuitenkin alueen luontotyyppien ja niiden ekologisen tilan karkean tarkastelun perusteella direktiivilajeille sopivia elinympäristökuvioita esiintyy hankealueella niukasti ja niiden keskinäinen kytkeytyneisyys vaikuttaa jo nykytilassa heikolta. Direktiivilajien elinvoimaisten lisääntymis- ja levähdysalueiden sijaitseminen

rakennettavien alueiden ulkopuolella on mahdollista, mutta suunnitellun toiminnan aiheuttama vaikutus niihin on välillinen. Hankkeesta ei siten arvioida aiheutuvan kyseisten lajien suojelutasoon liittyviä vaikutuksia.

Ennen tuulivoimaloiden rakentamista alueen eläimistö selvitetään osana kaavoitusprosessia tehtävien luontoselvitysten yhteydessä, jolloin rakentamista ei aloiteta ilman alueen eläimistön nykytilan sekä luontodirektiivin liitteen II ja IV mukaisten lajien, suurpetojen ja muiden suojeltavien lajien tarkempaa selvittämistä.

Melu- ja välkevaikutukset ja niiden terveystaitat

Pyöreisen tuulivoimahankkeen meluvaikutuksien arviointia varten on laadittu melumallinnus helmi-maaliskuussa 2025. Mallinnus on toteutettu ympäristöministeriön ohjeen 2/2014 *Tuulivoimaloiden melun mallintaminen* mukaisesti. Meluvaikutuksia on arvioitu lähimmiltä melulle altistuvilta vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen tarkastuspisteiltä. Mallinnuksessa melupäästöjen arvoina käytettiin tuulivoimaloiden valmistajan ilmoittamalla maksimiäänitehotasolla 106,9 dB(A) + varmuusarvo 2 db(A). Mallinnuksessa on käytetty voimalamallia Nordex 175. Ilmoitettuun melupäästön lukuarvoon on lisätty 2 dB/(A) mallinnuksen epävarmuuden vähentämiseksi. Näin määriteltynä selvityksessä käytetty lähtömelutaso on ympäristöministeriön mallinnusohjeistuksen mukainen melupäästön tunnusarvo. Tuulivoimaloiden mitat skaalattiin vastaamaan hankkeen tuulivoimaloiden maksimittoja.

Tuulivoimaloiden mallinnustulosten perusteella keskiäänitasot tarkastelupisteissä jäävät mallinnustilanteessa valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 ohjearvon alapuolelle. Asetuksen mukainen ulkomelutaso L_{Aeq} päivällä (klo 7-22) asuin ja -lomarakennukselle on 45 dB ja yöllä /klo 22-07) 40 dB. Yhteisvaikutukset muiden alueelle suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa eivät aiheuta ohjearvojen ylityksiä.

Välkevaikutuksia arviointia varten laadittiin välkemallinnus helmi-maaliskuussa 2025. Mallinnus suoritettiin todellista tilannetta mallintavana ns, real-case-tilanteena, jossa otettiin huomioon alueen auringonpaisteisuus ja tuulisuusolot. Mallinnuksessa käytettiin voimalamallia Nordex N175. Mallinnuksessa ei ole huomioitu puuston suojaavaa vaikutusta. Laskennan tuloksena saatiin tieto siitä, kuinka monta tuntia vuodessa tarkastelukohteet ovat välkevaikutuksen alaisena. Tuulivoimaloiden välkevaikutuksille ei ole Suomessa määritelty ohjearvoja, mutta tuloksia verrattiin Ruotsissa käytettävään ohjearvoon, joka on 8 h/a. Välkemallinnuksen mukaan yksi asuinrakennus sijaitsee alueella, jonne välkettä muodostuu vuosittain 8 h tai enemmän. Yhteisvaikutukset muiden alueelle suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa eivät aiheuta ohjearvojen ylityksiä.

Kiinteistöjen arvon aleneminen

FCG Finnish Consultin Group Oy sekä Taloustutkimus ovat toteuttanut tutkimuksen vuosien 2013-2021 välisenä aikana, jossa on tutkittu tuulivoiman vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin. Tutkimuksessa on tarkasteltu kahdeksalla eri tuulivoimahankkeita käsittävällä paikkakunnalla tehtyjä kiinteistökauppoja, joissa tehtiin yhteensä yli 1000

asuinkiinteistökauppaa. Tutkimuspaikkakuntia ovat Haapajärvi, Jokioinen, Kalajoki, Karvia, Närpiö, Perho, Raahe ja Simo. Kaupoista hieman alle puolet tehtiin asemakaava-alueella ja hieman yli puolet asemakaava-alueen ulkopuolella. Tutkimusaineistona on ollut ajanjakson 2013-2021 väliseltä ajanjaksolta kaikki kiinteistökaupat (pl. sukulaiskaupat ja lahjat) edellä mainituista kahdeksasta kunnasta noin 10 kilometrin etäisyydellä tuulipuistoista. Tutkimuksessa on kerätty tietoa asuinkiinteistökauppojen ohella myös lomakiinteistökaupoista ja metsätalouskiinteistökaupoista.

Tutkimustuloksissa on päästy selkeään tutkimustulokseen, jossa todetaan, että tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013-2021. Tutkimuksessa myös todetaan, että kun tarkastellaan tuulivoiman vaikutuksia asuntojen ja asuinkiinteistöjen hintoihin, on syytä huomioida asuntojen yleinen hintakehitys. Ainoastaan yli 100 000 asukkaan kaupungeissa vanhojen omakotitalojen hinnat ovat nousseet 2010-luvulla. Keskimäärin koko maassa vanhojen omakotitalojen hinnat ovat laskeneet yli 5 % vuodesta 2010 vuoteen 2020. Yleisestikin asuinkiinteistöjen hinnat määräytyvät muun muassa asunnon iän, asunnon ja tontin pinta-alan sekä sijainnin ja muiden ominaisuuksien mukaan.

Vaikutukset paikallisiin elinoloihin ja viihtyvyyteen

Suunnitellun tuulivoimapuiston vaikutukset lähiympäristön asutukseen, viihtyvyyteen, elinoloihin ja virkistyskäyttöön ovat kokonaisuutena vähäisiä. Vaikutukset koostuvat rakentamisvaiheessa liikenne- ja meluvaikutuksista sekä maankäytön muutoksesta hankealueella. Toiminnan aikaiset vaikutukset koostuvat maisemavaikutuksista sekä melu- ja välkevaikutuksista. Tehdyn melumallinnuksen perusteella melutasot eivät ylitä valtioneuvoston asettamia ohjearvoja hankealueen läheisyydessä olevien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Välkemallinnuksen perusteella välkettä voi vuodessa aiheutua noin 8 tuntia yhden hankealueen länsipuolella sijaitsevan asuinrakennuksen kohdalle Katajakankaalla. Vuositasolla välke on kuitenkin vähäistä. Maisemavaikutukset voivat heikentää asuinviihtyvyyttä, mutta vaikutukset ovat kokijasta riippuvaisia. Näkemäalueanalyysin mukaan maisemavaikutusten kuitenkin arvioidaan jäävän hyvin pieniksi lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Useimmille lähimmille asuin- ja lomarakennuksille voimat eivät näy lainkaan tai niistä näkyy vain hyvin pieni osa.

Tuulivoimapuisto ei estä alueella liikkumista eikä virkistyskäyttöä. Tuulivoimapuisto muuttaa kuitenkin alueen metsäistä ympäristöä ja maisemassa tapahtuvat muutokset sekä voimaloiden ääni, varjostus ja näkyminen voidaan kokea virkistyskäyttöä häiritsevänä.

Loppupäätelmä

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty juridisia tai muita perusteita, joiden perusteella kaupunginhallituksen kohdan 2 päätös tulisi kumota ja kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos hylätä.

Kaavoituksen käynnistämissopimuksen arviointi virheellisille oletuksille ja vaillinaisille selvityksille ei ole tässä vaiheessa perusteltua, sillä kyseisessä hankkeessa ei ole vielä esitetty varsinaisessa kaavoitusprosessissa

Kaupunginhallitus

§ 258

20.10.2025

julkaistavia asiakirjoja. Tällä hetkellä kaupungille on jätetty vasta kaavoitusaloite ja kaupungin ja hanketoimijan välillä on laadittu kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos. Nämä ovat osa hankkeen esiselvitysvaihetta, jotka mahdollistavat kaavoituksen käynnistämisen.

Kaupunginhallituksen päätös 18.8.2025 §197 ei ole lopullinen lupapäätös, vaan osa kaavoitusprosessin alkuvaihetta, jossa päätettiin käynnistää tuulivoimahankkeen valmistelu ja kaavoitus. Päätöksen luonne huomioon ottaen sen ei tulekaan sisältää yksityiskohtaisia kaavaratkaisuja tai lopullisia ratkaisuja hankkeen toteuttamisesta.

Päätöksen tueksi kaupunginhallitukselle on toimitettu laaja tausta-aineisto, joka sisältää muun muassa hankkeen lähtötiedot, alustavat selvitykset ja vaikutusarviot, suunnittelun lähtökohdat, puolustusvoimien lausunto jne. Päätöksentekijöillä on siten ollut käytössään riittävä tieto hankkeen tavoitteista, mahdollisista vaikutuksista ja jatkosuunnittelun edellytyksistä.

Tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista eikä lain edellyttämää tehdä yksityiskohtaista vaikutusten arviointia tai ratkaista kaavoituksen lopputulosta. Nämä seikat arvioidaan myöhemmässä kaavoitusvaiheissa. Näin ollen kaupunginhallituksen päätöstä ei voida pitää lainvastaisena, vaan se perustuu päätöksenteon kannalta riittävään tietopohjaan ja vastaa sisältönsä ja tarkkuutensa osalta päätöksen luonnetta ja vaihetta.

Viitasaaren kaupungin 1.6.2025 voimaan tulleen hallintosäännön §:n 22 mukaan kaupunginhallitus päättää kaikkien kaavojen osalta vireillepanosta ja muuttamisen vireillepanosta sekä kaavojen laatimisesta.

Kaupunginhallitus ei ole päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltaansa eikä kaavoitusaloitteen päätöksessä ei ole todettu laillisuuvirheitä.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Oheismateriaali:

- Oikaisuvaatimus 12.9.2025

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi, rakennusarkkitehti Riina Pietarila, 040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituin perustein.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: Oikaisuvaatimuksen tekijä

Oikaisuvaatimus Pyöreisen tuulivoimahankkeen kaavoituksen käynnistämissopimuksesta/ LP

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 259
387/11.00.03/2025

Kaupunginhallitus on 18.8.2025 §:ssä 197 päättänyt kaavoituksen käynnistämissopimuksen käsittelystä sekä kaavan vireilletulosta Viitasaaren kaupungin lounaisosassa, Kantatie 77 ja Pyydysmäen väliselle alueelle (Pyöreisen tuulivoimahanke). LP on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut kaupungin kirjaamoon 12.9.2025.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisten viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen, että asianosainen itse eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.
Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja 18.8.2025 on asetettu yleisesti nähtäväksi 22.8.2025, jolloin kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijänä on kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö ja perustelut

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö liittyy valittajan vaatimukseen ja mielipiteeseen kumota kaupunginhallituksen 18.8.2015 § 197 päätös puutteellisesti valmisteltuna ja virheellisin argumentein perusteltuna. Valittaja huomauttaa, että perusteluina on käytetty julkisesti tuulivoimayhtiöiden sidonnaista lähdeaineistoa ja hankeyhtiöstä esitetty argumentointi on aivan liian yksipuolista. Valittaja vaatii, että alueesta on tehtävä YVA-menettely lähellä olevien muiden tuulivoimahankkeiden vuoksi sekä huomauttaa, että Viitasaaren kaupungin on vaadittava hankkeelle YVA-menettelyä. Valittaja on huolissaan luonnon muuttumisesta hankkeeseen liittyvien sähkölinjojen, laajojen kalliomurskauksien ja tiestön rakentamisen vuoksi. Luonto muuttuu valittajan mukaan hankkeen toteutuessa erityisesti ympäristön ja vesistöjen näkökulmasta. Valittaja on huolissaan alueen eläimistä ja luontoarvoista. Valittaja huomauttaa, että kuntapäätäjillä on selvitysvelvollisuus asioihin.

Lähdeaineisto tuulivoimaloista ja hankeyhtiöstä

Viitasaaren kaupunginhallitus on perustanut 18.8.2025 § 197 tehdyn päätöksensä viranomaisten ja hanketoimijan tuottamien aineistojen pohjalta, joita hanketoimija on esitellyt paikan päällä myös kyseisessä kokouksessa. Asia on valmisteltu hallintolain edellyttämällä tavalla huolellisesti ja riittävien selvityksien pohjalta. Valmistelussa on varmistettu, että päätöksentekijöillä on ollut käytettävissään riittävät tiedot asian ratkaisemiseksi. Kaupunginhallituksen kokouksessa päätöksentekijöillä on ollut mahdollisuus esittää vielä lisäkysymyksiä paikalle olleille hanketoimijalle ja kaupungin viranomaisille.

Tietojen taustaselvitykset perustuvat riittävän laajoihin esiselvitysmateriaaleihin, joita hanketoimija voi tehdä potentiaalisista tuulivoimapuistoalueista ilman mitään lupakäsittelyä. Tuulivoimayhtiöt laativat usein myös vuokrasopimuksia maanomistajien kanssa jo ennen kaavoitusaloitetta tai kaavoituksen käynnistämissopimusta. Mikäli tuulivoimayhtiön kannalta hankealue on potentiaalinen ja maanvuokrasopimuksia on saatu laadittua, voi hankeyhtiö jättää kaavoitusaloitteen kuntaan. Lisäksi tässä vaiheessa hankeyhtiöllä on oikeus esittää YVA-menettelyä hankkeelleen, johon ELY-keskus antaa päätöksen.

Ympäristövaikutusten arviointi

Tuulivoimalahanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely), mikäli yksittäisten tuulivoimaloiden lukumäärä on vähintään 10 kappaletta, tai hankkeen kokonaisteho on vähintään 45 MW. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi yksittäistapauksessa päättää, että YVA-menettelyä on sovellettava pienempään tuulivoimahankkeeseen tai sen muutokseen, jos hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on antanut päätöksensä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Pyöreisen tuulivoimahankkeessa, jonka hanketoimijana toimii Elements Suomi Oy. Hankkeesta vastaava on toimittanut YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta YVA-menettelyn soveltamista koskevan päätöksen laatimista varten ELY-keskukselle. Keski-Suomen ELY-keskus on lisäksi pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Metsähallitus ja Viitasaaren kaupunki. Lisäksi ennen päätöksen tekoa hankkeesta on pyydetty asiantuntijakommentit Keski-Suomen ELY-keskuksen eri asiantuntijoilta.

Lausunnoissa korostetaan erityisesti hankkeiden yhteisvaikutuksia ja niiden arviointia. Lausuntojen mukaan yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä on tutkittava, melu- ja välkevaikutuksia tarkasteltava huomioiden kaikki lähellä olevat tuulivoimahankkeet, vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön selvitettävä, sekä maisemaan ja asutukseen vaikuttavia tekijöitä arvioidava huolellisesti. Lisäksi lausunnoissa esitetään, että prosessin on oltava kokonaisuudessaan avoin ja läpinäkyvä, jossa osallisilla on vuorovaikutusmahdollisuus.

ELY-keskus vastaa vastineissaan, että yhteisvaikutusten tarkempi arvioiminen ei vaadi YVA-menettelyä. Muun muassa arkeologinen selvitys ja tarkempi vaikutusten arviointi tehdään kaavoituksen yhteydessä erillisselvityksenä, mikä ei ole sidoksissa YVA-menettelyyn. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että melun- ja välkkeen osalta asuin- ja loma-asutuksiin ei kohdistu ohjearvoja ylittäviä yhteisvaikutuksia, joiden tarkempi arvioiminen ei myöskään vaadi YVA-menettelyä. Alustavan näkymäalueanalyysin perusteella suurin osa näkymistä kohdistuu samoille alueille, kuin viereisten hankkeiden näkymäalueet. Ja avoin vuorovaikutuksen menettely toteutuu kaavoitusprosessin aikana samoin periaattein, kuin YVA-menettelyssä.

Näiden perusteluiden pohjalta ELY-keskus on päättänyt, että Elements Suomi Oy:n Pyöreisen tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Alueen vesistöt

Hankealue on pääosin tiheästi ojitettua metsätalousaluetta. Hankealueen itäosassa sijaitsevat Pyöreisen järvi ja Kaijanlampi. ja osin länsireunalla Pieni Havukkalampi ja Iso Havukkalampi. Hankealueen halki laskee kaksi puroa.

Tuulivoimaloiden perustusten, huoltotiestön ja voimajohtojen rakentamisen vaatimat maanmuokkaustyöt saattavat aiheuttaa välillisiä vaikutuksia alueen pintavesiin. Myös suoria vaikutuksia saattaa aiheutua esimerkiksi rakennettaessa tielinjoja tai voimajohtoja pienvesien, kuten pienten jokien tai purojen yli.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse mahdollisille vesistövaikutuksille herkkiä kohteita, minkä takia pintavesiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan vähäiseksi. Tuulivoimapuiston pintavedet eivät laske suoraan hankealueen koillispuolen Hakovuori-Koljatin Natura-alueen kautta eikä vesiä kulkeudu suoraan Ylä-Keiteleen Natura-alueelle.

Tuulivoimapuiston rakentamisen aikana ei käytetä sellaisia aineita, jotka voisivat haitallisessa määrin liueta maaperään ja joutua valunnan kautta tai suoraan päästöinä vesistöihin. Ennakoimattomissa onnettomuustilanteissa vesistöjen pilaantumiskahva on mahdollinen, mutta siihen varaudutaan asianmukaisin suojatoimin. Vesistövaikutuksia voidaan vähentää ja estää tehokkaasti huolellisella hankesuunnittelulla. Siten kokonaisuudessaan vaikutukset pintavesiin arvioidaan vähäisiksi, paikallisiksi ja lyhytkestoisiksi.

Pohjavesistöön näkökulmasta hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat Huopanassa (2,1 km), Vuorilahdessa (n. 3 km) ja Karhuniemessä (n. 6 km).

Tuulivoimaloiden ja huoltoteiden rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan pohjaveden pilaantumiskahva luokitelluille pohjavesialueille etäisyyksien takia. Tuulivoimahankkeen rakentamisen aikana alueella tehdään tavanomaista rakentamista, jolloin hankealueen pohjavesiin voi syntyä pieniä ja lyhytaikaisia vaikutuksia. Toiminnan aikana pohjavesivaikutuksia voi syntyä poikkeustilanteissa, esimerkiksi öljyvudon seurauksena.

Alueella syntyvän pohjaveden määrä arvioidaan olevan vähäinen maaperän rakenteen takia. Asianmukaisella rakentamisella ja pohjavesien suojaustoimilla vaikutukset pohjavesiin jäävät kokonaisuudessaan pieniksi.

Hiekkajärvi sijaitsee varsinaisen hankealueen eteläpuolella, lähimmillään noin 350 metrin päässä suunnitellun hankealueen rajasta. Varsinaiset tuulivoimalat sijoittuvat huomattavasti kauemmas hankealueen rajasta.

Alueen virkistyskäyttö

Suunnitellun tuulivoimapuiston vaikutukset lähiympäristön asutukseen, viihtyvyyteen, elinoloihin ja virkistyskäyttöön ovat kokonaisuutena vähäisiä. Vaikutukset koostuvat rakentamisvaiheessa liikenne- ja meluvaikutuksista sekä maankäytön muutoksesta hankealueella. Toiminnan aikaiset vaikutukset koostuvat maisemavaikutuksista sekä melu- ja välkevaikutuksista. Tehdyn melumallinnuksen perusteella melutasot eivät ylitä valtioneuvoston asettamia ohjearvoja hankealueen läheisyydessä olevien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Välkemallinnuksen perusteella välkettä voi vuodessa aiheutua noin 8 tuntia yhden hankealueen länsipuolella sijaitsevan asuinrakennuksen kohdalle Katajakankaalla. Vuositasolla välke on kuitenkin vähäistä. Maisemavaikutukset voivat heikentää asuinviihtyvyyttä, mutta vaikutukset ovat kokijasta riippuvaisia. Näkemäalueanalyysin mukaan maisemavaikutusten kuitenkin arvioidaan jäävän hyvin pieniksi lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Useimmille lähimmille asuin- ja lomarakennuksille voimalat eivät näy lainkaan tai niistä näkyy vain hyvin pieni osa.

Tuulivoimapuisto ei estä alueella liikkumista eikä virkistyskäyttöä. Tuulivoimapuisto muuttaa kuitenkin alueen metsäistä ympäristöä ja maisemassa tapahtuvat muutokset sekä voimaloiden ääni, varjostus ja näkyminen voidaan kokea virkistyskäyttöä häiritsevänä. Näkemäalueanalyysin mukaan Koljatin luonnonsuojelualueelle ei kohdistu maisemavaikutuksia, yhtä hyvin suppeaa kohtaa lukuun ottamatta

Alueen eläimistö

Hankealueelta ei ole Lajitietokeskuksen mukaan havaintoja lepakoista, liito-oravista, saukoista tai viitasammakoista. Aluetta kuitenkin kartoitetaan hankkeen edetessä ja mahdolliset havainnot huomioidaan suunnittelussa. Suurpetohavaintoja on tarkasteltu Luonnonvarakeskuksen ylläpitämästä karttapalvelusta vuosilta 2017-2022, jonka aineistoon on koottu vuosittain kirjatut havainnot 10 x 10 km ruuduille, jotka antavat karkean käsityksen lajien esiintymisestä.

Alueen luontotyyppien ja niiden ekologisen tilan karkean tarkastelun perusteella direktiivilajeille (lepakko, viitasammakko, liito-orava tai sauikko) sopivia elinympäristönkuvioita esiintyy hankealueella niukasti ja niiden keskinäinen kytkettyneisyys vaikuttaa jo nykytilassa heikolta. Kaikkia maamme suurpetojalajeja on satunnaisesti havaittu hankealueella tai sen tuntumassa, mutta koska alue on tausta-aineistojen perusteella häiriöinen ja vesistöjen ympäröimä, vähentää se suurpetojen kannalta aluetta saalistukseen ja läpikulkuun. Alueen todetaan olevan merkitykseltään vähäinen suurpetojen elinpiirin osalta.

Kaupunginhallitus

§ 259

20.10.2025

Ennen tuulivoimaloiden rakentamista alueen eläimistö selvitetään osana kaavoitusprosessia tehtävien luontoselvitysten yhteydessä, jolloin rakentamista ei aloiteta ilman alueen eläimistön nykytilan sekä luontodirektiivien liitteiden II ja IV mukaisten lajien, suurpetojen ja muiden suojeltavien lajien tarkempaa selvittämistä.

Tuulivoimaloista syntyy linnustovaikutuksia sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Rakentamisen aikana merkittävimmät vaikutukset syntyvät elinympäristöjen muutoksista ja niiden laadun heikkenemisestä sekä rakentamisen aiheuttamista häiriötekijöistä, kuten melusta ja lisääntyvästä liikenteestä. Rakentamisen aikaiset häiriötekijät ovat pääosin lyhytaikaisia ja ohimeneviä, mutta elinympäristöjen muutokset jäävät pysyviksi ainakin tuulivoimaloiden toiminnan ajaksi. Tuulivoimaloiden toiminnan aikana syntyvä häiriö melusta, välkkeestä ja liikkeestä saattaa vaikuttaa osaan pesimälinnustosta häiritsevästi. Tuulivoimapuistojen muuttolinnustoon kohdistuvien vaikutusten keskeisessä osassa on tietämys tarkasteltavan alueen kautta muuttavassa lajistossa, yksilömäärästä sekä lentokorkeuksista ja -reiteistä alueella. Hanke sijoittuu kurjen syksyisen päämuuttoreitin itäiseen reunaan.

Koska voimalamäärä on vähäinen, voidaan arvioida muuttolinnustoon kohdistuvat vaikutukset vähäisiksi. Vaikutuksia ei myöskään arvioida kohdistuvan tärkeisiin lintualueisiin suuren etäisyyden vuoksi. Ennen tuulivoimaloiden rakentamista alueen linnusto selvitetään osana kaavoitusprosessia tehtävien selvitysten yhteydessä. Kaavaprosessin yhteydessä tehdään selvitykset alueen pesimälinnustosta, muuttolinnustosta, pöllöistä, metsäkanalinnuista sekä päiväpetolinnuista.

Loppupäätelmä

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet puutteellisesti valmistelusta ja virheellisin argumentein perustellusta päätöksestä eivät pidä paikkaansa. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 5 ja 6 §:n mukaisesti Keski-Suomen ELY-keskus toimii YVA-menettelyn yhteysviranomaisena ja päättää tarveharkinnasta, eikä Viitasaaren kaupungille ole toimivaltaa muuttaa päätöstä. Alueen luontoarvoja on alustavasti arvioitu YVA-tarveharkinnan yhteydessä. Prosessi jatkuu kaavoituksen yhteydessä tehtävillä erillisselvityksillä AKL 9 §:n mukaan.

Näihin perusteluihin viitaten Viitasaaren kaupunginhallituksen tekemä päätös on tehty kuntalain (410/2015) 90 §:ssä säädetyn toimivallan puitteissa eikä päätös siten ole lainvastainen. Oikaisuvaatimuksen ei näin ollen katsota antavan aihetta päätöksen muuttamiseen.

Oheismateriaali:

- Oikaisuvaatimus 12.9.2025/ LP

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi, rakennusarkkitehti Riina Pietarila, 040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus

§ 259

20.10.2025

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyn perustein.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: Oikaisuvaatimuksen tekijä

Oikaisuvaatimus Pyöreisen kaavoituksen käynnistämisestä/LS

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 260
387/11.00.03/2025

Kaupunginhallitus on 18.8.2025 §:ssä 197 päättänyt kaavoituksen käynnistämissopimuksen käsittelystä sekä kaavan vireilletulosta Viitasaaren kaupungin lounaisosassa, Kantatie 77 ja Pyydysmäen väliselle alueelle (Pyöreisen tuulivoimahanke). LS on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen, joka on saapunut kaupungin kirjaamoon 12.9.2025.

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen ja lautakunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisten viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä kunnan jäsen, että asianosainen itse eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.

Kuntalain 95 §:n mukaan kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja 18.8.2025 on asetettu yleisesti nähtäväksi 22.8.2025, jolloin kunnan jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon.

Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

Oikaisuvaatimuksen tekijänä on kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö ja perustelut

Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö liittyy valittajan vaatimukseen ja mielipiteeseen kumota kaupunginhallituksen 18.8.2015 § 197 päätös puutteellisesti valmisteltuna ja virheellisin argumentein perusteltuna. Valittaja huomauttaa, että perusteluina on käytetty julkisesti tuulivoimayhtiöiden sidonnaista lähdeaineistoa ja hankeyhtiöstä esitetty argumentointi on aivan liian yksipuolista. Valittaja vaatii, että alueesta on tehtävä YVA-menettely lähellä olevien muiden tuulivoimahankkeiden vuoksi sekä huomauttaa, että Viitasaaren kaupungin on vaadittava hankkeelle YVA-menettelyä. Valittaja on huolissaan luonnon muuttumisesta hankkeeseen liittyvien sähkölinjojen, laajojen kalliomurskauksien ja tiestön rakentamisen vuoksi. Luonto muuttuu valittajan mukaan hankkeen toteutuessa erityisesti ympäristön ja vesistöjen näkökulmasta. Valittaja on huolissaan metsästyksen, kalastuksen, virkistyksen ja marjastuksen vähentymisestä alueella. Valittaja esittää huolensa Hiekkajärven vesistön tilanteesta sekä sen rannalla olevasta uimarannasta. Lopuksi valittaja toteaa, että kesäasuntojen ja asuntojen

Kaupunginhallitus

§ 260

20.10.2025

arvo laskee ja myynti vaikeutuu maisemahaittojen ja luontoarvojen vähenemisen vuoksi.

Lähdeaineisto tuulivoimaloista ja hankeyhtiöstä

Viitasaaren kaupunginhallitus on perustanut 18.8.2025 § 197 tehdyn päätöksensä viranomaisten ja hanketoimijan tuottamien aineistojen pohjalta, joita hanketoimija on esitellyt paikan päällä myös kyseisessä kokouksessa. Asia on valmisteltu hallintolain edellyttämällä tavalla huolellisesti ja riittävien selvityksien pohjalta. Valmistelussa on varmistettu, että päätöksentekijöillä on ollut käytettävissään riittävät tiedot asian ratkaisemiseksi. Kaupunginhallituksen kokouksessa päätöksentekijöillä on ollut mahdollisuus esittää vielä lisäkysymyksiä paikalle olleille hanketoimijalle ja kaupungin viranomaisille.

Tietojen taustaselvitykset perustuvat riittävän laajoihin esiselvitysmateriaaleihin, joita hanketoimija voi tehdä potentiaalisista tuulivoimapuistoalueista ilman mitään lupakäsittelyä. Tuulivoimayhtiöt laativat usein myös vuokrasopimuksia maanomistajien kanssa jo ennen kaavoitusaloitetta tai kaavoituksen käynnistämissopimusta. Mikäli tuulivoimayhtiön kannalta hankealue on potentiaalinen ja maanvuokrasopimuksia on saatu laadittua, voi hankeyhtiö jättää kaavoitusaloitteen kuntaan. Lisäksi tässä vaiheessa hankeyhtiöllä on oikeus esittää YVA-menettelyä hankkeelleen, johon ELY-keskus antaa päätöksen.

Ympäristövaikutusten arviointi

Tuulivoimalahanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely), mikäli yksittäisten tuulivoimaloiden lukumäärä on vähintään 10 kappaletta, tai hankkeen kokonaisteho on vähintään 45 MW. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi lisäksi yksittäistapauksessa päättää, että YVA-menettelyä on sovellettava pienempään tuulivoimahankkeeseen tai sen muutokseen, jos hanke todennäköisesti aiheuttaa merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on antanut päätöksensä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Pyöreisen tuulivoimahankkeessa, jonka hanketoimijana toimii Elements Suomi Oy. Hankkeesta vastaava on toimittanut YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta YVA-menettelyn soveltamista koskevan päätöksen laatimista varten ELY-keskukselle. Keski-Suomen ELY-keskus on lisäksi pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Metsähallitus ja Viitasaaren kaupunki. Lisäksi ennen päätöksen tekoa hankkeesta on pyydetty asiantuntijakommentit Keski-Suomen ELY-keskuksen eri asiantuntijoilta.

Lausunnoissa korostetaan erityisesti hankkeiden yhteisvaikutuksia ja niiden arviointia. Lausuntojen mukaan yhteisvaikutusten arvioinnin merkitystä on tutkittava, melu- ja välkevaikutuksia tarkasteltava huomioiden kaikki lähellä olevat tuulivoimahankkeet, vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön selvitettävä, sekä maisemaan ja asutukseen vaikuttavia tekijöitä arvioitava huolellisesti. Lisäksi

lausunnoissa esitetään, että prosessin on oltava kokonaisuudessaan avoin ja läpinäkyvä, jossa osallisilla on vuorovaikutusmahdollisuus.

ELY-keskus vastaa vastineissaan, että yhteisvaikutusten tarkempi arvioiminen ei vaadi YVA-menettelyä. Muun muassa arkeologinen selvitys ja tarkempi vaikutusten arviointi tehdään kaavoituksen yhteydessä erillisselvityksenä, mikä ei ole sidoksissa YVA-menettelyyn. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että melun- ja välkkeen osalta asuin- ja loma-asutuksiin ei kohdistu ohjearvoja ylittäviä yhteisvaikutuksia, joiden tarkempi arvioiminen ei myöskään vaadi YVA-menettelyä. Alustavan näkymäalueanalyysin perusteella suurin osa näkymistä kohdistuu samoille alueille, kuin viereisten hankkeiden näkymäalueet. Ja avoin vuorovaikutuksen menettely toteutuu kaavoitusprosessin aikana samoin periaattein, kuin YVA-menettelyssä.

Näiden perusteluiden pohjalta ELY-keskus on päättänyt, että Elements Suomi Oy:n Pyöreisen tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Alueen vesistöt

Hankealue on pääosin tiheästi ojitettua metsätalousaluetta. Hankealueen itäosassa sijaitsevat Pyöreisen järvi ja Kaijanlampi. ja osin länsireunalla Pieni Havukkalampi ja Iso Havukkalampi. Hankealueen halki laskee kaksi puroa.

Tuulivoimaloiden perustusten, huoltotiestön ja voimajohtojen rakentamisen vaatimat maanmuokkaustyöt saattavat aiheuttaa välillisiä vaikutuksia alueen pintavesiin. Myös suoria vaikutuksia saattaa aiheutua esimerkiksi rakennettaessa tielinjoja tai voimajohtoja pienvesien, kuten pienten jokien tai purojen yli.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse mahdollisille vesistövaikutuksille herkkiä kohteita, minkä takia pintavesiin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan vähäiseksi. Tuulivoimapuiston pintavedet eivät laske suoraan hankealueen koillispuolen Hakovuori-Koljatin Natura-alueen kautta eikä vesiä kulkeudu suoraan Ylä-Keiteleen Natura-alueelle.

Tuulivoimapuiston rakentamisen aikana ei käytetä sellaisia aineita, jotka voisivat haitallisessa määrin liueta maaperään ja joutua valunnan kautta tai suoraan päästöinä vesistöihin. Ennakoimattomissa onnettomuustilanteissa vesistöjen pilaantumiseriski on mahdollinen, mutta siihen varaudutaan asianmukaisin suojatoimin. Vesistövaikutuksia voidaan vähentää ja estää tehokkaasti huolellisella hankesuunnittelulla. Siten kokonaisuudessaan vaikutukset pintavesiin arvioidaan vähäisiksi, paikallisiksi ja lyhytkestoisiksi.

Pohjavesistön näkökulmasta hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat Huopanassa (2,1 km), Vuorilahdessa (n. 3 km) ja Karhuniemessä (n. 6 km).

Tuulivoimaloiden ja huoltoteiden rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan pohjaveden pilaantumiseriskiä luokitelluille pohjavesialueille etäisyyksien takia. Tuulivoimahankkeen rakentamisen aikana alueella tehdään

tavanomaista rakentamista, jolloin hankealueen pohjavesiin voi syntyä pieniä ja lyhytaikaisia vaikutuksia. Toiminnan aikana pohjavesivaikutuksia voi syntyä poikkeustilanteissa, esimerkiksi öljyvudon seurauksena. Alueella syntyvän pohjaveden määrä arvioidaan olevan vähäinen maaperän rakenteen takia. Asianmukaisella rakentamisella ja pohjavesien suojaustoimilla vaikutukset pohjavesiin jäävät kokonaisuudessaan pieniksi.

Hiekkajärvi sijaitsee varsinaisen hankealueen eteläpuolella, lähimmillään noin 350 metrin päässä suunnitellun hankealueen rajasta. Varsinaiset tuulivoimalat sijoittuvat huomattavasti kauemmas hankealueen rajasta.

Alueen virkistyskäyttö

Suunnitellun tuulivoimapuiston vaikutukset lähiympäristön asutukseen, viihtyvyyteen, elinoloihin ja virkistyskäyttöön ovat kokonaisuutena vähäisiä. Vaikutukset koostuvat rakentamisvaiheessa liikenne- ja meluvaikutuksista sekä maankäytön muutoksesta hankealueella. Toiminnan aikaiset vaikutukset koostuvat maisemavaikutuksista sekä melu- ja välkevaikutuksista. Tehdyn melumallinnuksen perusteella melutasot eivät ylitä valtioneuvoston asettamia ohjearvoja hankealueen läheisyydessä olevien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Välkemallinnuksen perusteella välkettä voi vuodessa aiheutua noin 8 tuntia yhden hankealueen länsipuolella sijaitsevan asuinrakennuksen kohdalle Katajakankaalla. Vuositasolla välke on kuitenkin vähäistä. Maisemavaikutukset voivat heikentää asuinviihtyvyyttä, mutta vaikutukset ovat kokijasta riippuvaisia. Näkemäalueanalyysin mukaan maisemavaikutusten kuitenkin arvioidaan jäävän hyvin pieniksi lähimpien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Useimmille lähimmille asuin- ja lomarakennuksille voimalat eivät näy lainkaan tai niistä näkyy vain hyvin pieni osa.

Tuulivoimapuisto ei estä alueella liikkumista eikä virkistyskäyttöä. Tuulivoimapuisto muuttaa kuitenkin alueen metsäistä ympäristöä ja maisemassa tapahtuvat muutokset sekä voimaloiden ääni, varjostus ja näkyminen voidaan kokea virkistyskäyttöä häiritseväksi. Näkemäalueanalyysin mukaan Koljatin luonnonsuojelualueelle ei kohdistu maisemavaikutuksia, yhtä hyvin suppeaa kohtaa lukuun ottamatta.

Loppupäätelmä

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet puutteellisesti valmistelusta ja virheellisin argumentein perustellusta päätöksestä eivät pidä paikkaansa. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 5 ja 6 §:n mukaisesti Keski-Suomen ELY-keskus toimii YVA-menettelyn yhteysviranomaisena ja päättää tarveharkinnasta, eikä Viitasaaren kaupungille ole toimivaltaa muuttaa päätöstä. Alueen luontoarvoja on alustavasti arvioitu YVA-tarveharkinnan yhteydessä. Prosessi jatkuu kaavoituksen yhteydessä tehtävillä erillisselvityksillä AKL 9 §:n mukaan.

Näihin perusteluihin viitaten Viitasaaren kaupunginhallituksen tekemä päätös on tehty kuntalain (410/2015) 90 §:ssä säädetyn toimivallan puitteissa eikä päätös siten ole lainvastainen. Oikaisuvaatimuksen ei näin ollen katsota antavan aihetta päätöksen muuttamiseen.

Oheismateriaali:

Kaupunginhallitus

§ 260

20.10.2025

- Oikaisuvaatimus 12.9.2025/ LS

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi, elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa, puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi, rakennusarkkitehti Riina Pietarila, 040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä mainituin perustein.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: Oikaisuvaatimuksen tekijä

Valtuustoaloite Viitasaaren julistamisesta tuulivoimavapaaksi alueeksi

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 261
507/00.01.03.01/2025

Valtuutettu Upi Vartiainen on kaupunginvaltuuston 1.9.2025 pidetyssä kokouksessa jättänyt valtuustoaloitteen koskien Viitasaaren julistamista tuulivoimavapaaksi alueeksi.

Vaatus ja sisältö: Viitasaari julistetaan tuulivoimavapaaksi alueeksi.

Tuulivoimateollisuusalueiden rakentaminen Viitasaaren kaupungin alueelle tulee estää kokonaan ja kaikkien hankkeiden kaavoituspäätökset tulee perua.

Perustelut***Eri hankkeiden vaikutukset luontoon-, eläimiin ja linnustoon, vesistöihin ja ihmisiin.***

Hanke 1: Karhukorpi sijaitsee Löytänän, Viitakankaan ja Pasalan erämaa-alueella. Alue on osa Viitasaaren herkkää luontoa, johon kuuluu arvokkaita vesistöjä, kuten Kalliojärvi, Vuorijärvi ja monet muut pienet järvet ja lammet. Hankealue on erittäin laaja, yhteensä 2300 hehtaaria ja alueen vedet purkautuvat puroja pitkin Löytänä järveen ja Kalliojärviin sekä pohjoisessa Keiteleeseen. Osa vesistä purkautuu myös Kolima järveen. Alue on erittäin arvokas luontokokonaisuus ja on aina toiminut lähikyläasukkaiden ja lomailijoiden virkistysalueena. Alueella on yli 200 metriä merenpinnan yli ulottuvia korkeita vuoria ja vuorijonoja, joilta näköala joka suuntaan on kuin Kolin kansallismaisema. Tuulivoimarakentaminen vaarantaisi luonnon monimuotoisuuden, erityisesti äärimmäisen kauniin ja komean erämaakokonaisuuden rikkoen luonnonsuojelulain (2023/9) varovaisuusperiaatetta (7 §) ja 34 §:n suojeluvaatimuksia. Vesistöjen muuttuminen ja veden laadun heikkeneminen rakentamisen vuoksi on arvioitu puutteellisesti. Hanke uhkaa Viitasaaren vesistöjen puhtautta ja virkistysarvoa (vesilaki 11 §). Hankkeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat rikkovat mm. Kärnän koskireitin ja uhkaavat Heinäsuvannon lintukosteikkoa.

Karhukorven yli 200 metriä korkeiden vuorien päälle suunnitellaan sijoitettaviksi jopa 18 tuulivoimalaa, jotka ovat 300 metriä korkeita. Voimaloiden korkeus merenpinnasta olisi siis yli 500 metriä!

Hankeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat, laajat kalliomurskaukset ja tiet muuttaisivat alueen luonnon pysyvästi.

Hanke 2: Haukilan hanke sijaitsee Niinilahden, Pyydysmäen ja Vuorilahden välisellä. Lähimpiin asuintoihin on 1,5 km voimaloista. Luonnonkauniin erämaa-alueen läpi virtaa vedet Vuorijärvestä Keiteleeseen.

Kaupunginhallitus

§ 261

20.10.2025

Toteutuessaan hanke tulee muuttamaan ympäristön ja vesistöjen tilan merkittävästi. Luontoarvot alueella ovat merkittävät mm. paikalta löytyy EU-direktiivien suojaamia perhoslajeja sekä Niinijoen alkuperäinen taimenkanta. Alueella on myös runsas eläin ja lintukanta.

Hankeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat, laajat kalliomurskaukset ja tiet muuttaisivat alueen luonnon pysyvästi.

Luonnon ominaispiirteet olisi pitänyt määritellä ennen kaavoitussopimuksen allekirjoitusta. Kaupungin olisi pitänyt vaatia alustava, karkea luontokartoitus, etäisyydet asuntoihin ja alustava melumallinnus ja välkemallinnus.

Hanke 3: Pyöreisen hanke sijaitsee Pyydysmäen ja Sinisen tien välisellä alueella. Lähimmät voimalat sijaitsevat on vain 1 km päässä 28 asuin- ja lomakiinteistöistä. Viitasaaren kaupunginhallitus päätti kaavoituksen aloittamisesta keskustelematta, vaikka hallituksen päättäjät kilvan kuntavaali ehdokkaina kertoivat hyväksyvänsä vain sellaiset tuulivoima hankkeet, jotka ei aiheuta menetyksiä ihmisille ja luonnolle? Hallituksen päätöksellä alueen nykyiset asukkaat menettävät miljoonia euroja omaisuuden menetyksinä ja se ei ilmeisesti aiheuta mitään menetyksiä.

”Pyöröisen” hankkeen takana on Etelä-ranskalainen pieni yritys Elements S.A.S. Se on kyennyt toteuttamaan ainoastaan 100 MW:n edestä pieniä uusiutuvan energian hankkeita Ranskassa. Yritys kuitenkin mainostaa kuitenkin kansainvälisiä toimiaan Saksassa, Suomessa, Italiassa ja Romaniassa. Onko Viitasaaren virkamiehiä ja päättäjiä harhautettu?

Hankeeseen liittyvät sähkön siirtolinjat, laajat kalliomurskaukset ja tiet arpeuttavat alueen luonnon pysyvästi.

Toteutuessaan myös tämä hanke tulee muuttamaan ympäristön ja vesistöjen tilan merkittävästi. Luontoarvot alueella ovat merkittävät, kuten Haukilan hankkeessakin.

Hanke Haukila ja Pyöreinen ovat vierekkäin vain 3,5 km etäisyydellä toisistaan. Molemmat hankkeet ovat myös erittäin lähellä Kannonkosken Vuorijärvien laajaa tuulivoimahanketta, ja ne kaikki yhdessä muodostavat erittäin merkittävät ja haitalliset yhteisvaikutukset. Pienelle alueelle ollaan suunnittelemassa Keski-Suomen suurinta 72 tuulivoimalan keskittymää.

Yleistä:

1. Matkailun strateginen merkitys

Pyhähäkin kansallispuisto on pohjoisen Keski-Suomen merkittävin matkailuvaltti, joka houkuttelee kävijöitä sen luonnonkauneuden ja hiljaisuuden vuoksi. Tuulivoimaloiden (pyyhkäisykorkeus n. 300 m) rakentaminen Pyhähäkin viereen muuttaisi kansallispuiston maiseman teollisuusalueeksi, heikentäen sen virkistys- ja matkailuarvoa. Tämä olisi vastoin Pyhähäkin kansallispuiston lakeja sekä Viitasaaren ja Sydän-Suomen alueen kuntien strategisia matkailutavoitteita. Luontomatkat on Sydän-Suomen elinkeinoelämän kulmakivi. Sen turvaaminen on ensisijaista verrattuna tuulivoimahankkeisiin, joita vastustetaan alueella paljon.

2. Asumisen ja vapaa-ajan asumisen turvaaminen

Jokainen Viitasaaren tuulivoimateollisuusalue sijaitsee lähellä asutusta uhaten asukkaiden terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia melu- ja maisemahaitoilla. Vapaa-ajan asutus, joka on Viitasaaren vetovoimatekijä, kärsisi merkittävästi, sillä puskurietäisyydet eivät täytä vähimmäisvaatimusta. Tuulivoimaloiden läheisyys laskisi kiinteistöjen arvoa ja heikentäisi Viitasaaren houkuttelevuutta asumiseen ja vapaa-ajan viettoon.

3. Menettelyvirheet ja vuorovaikutuksen vakavat puutteet

Viitasaaren kaupunki ei ole järjestänyt yleisötilaisuutta ennen kaavoitusaloitteen käsittelyä, vaikka avoin vuorovaikutus on välttämätöntä maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 62 §) ja perustuslain (20 §) mukaisesti. Hankkeiden laajaa vastustamista ei ole huomioitu päätöksenteossa ja jopa luontoselvityksiä vähätellään. Päättäjät ovat laiminlyöneet todellisten asioiden selvittämisvelvollisuutensa, eivätkä ole käyttäneet riippumattomien asiantuntijoiden apua.

- Viitasaarella ei tule tehdä kiirehtien suuria teollisuuteen liittyviä päätöksiä perehtymättä päätösten vaikutuksiin. Tällaisten jättihankkeiden vaikutukset ylittävät moninkertaisesti Viitasaaren päättäjien tähänastisen kokemuksen tuulivoimakaavoituksesta.

- Perustuslain takaama yksityisen omaisuuden suoja murtuu tuulivoima-alueella. Kiinteistöjen arvot romahtavat, pankit eivät huoli kiinteistöjä takuuna lainoille, koko alueen toiminta halvaantuu epätietoisuuteen. Jo pelkkä hankkeen julki tulo ja aloitus vaikeuttaa muuta rakentamista ja kiinteistöjen ylläpitoa, koska pankit eivät rahoita vakuusarvojen heiketessä.

- Luonto- ja ympäristövahingot, haitat maisemille, vesistöille, linnustolle ja eläimistölle.

- Tuulivoiman kiinteistövero tuottoja on laajasti liioiteltu, niillä ei pelasteta kuntien taloutta. Tuuliyhtiöt levittävät valheellista tietoa hankkeistaan ja lupaavat suuria tuottoja.

- Tuulivoima Suomessa tuottaa keskimäärin 25 % kapasiteetistaan. (Tiedot Fingridin sivuilta). Alan kannattavuus ja investoinnit ovat laskussa. Rahoituksen saanti on vaikeutunut. Esimerkiksi Ruotsissa useampi tuuliteollisuusalue on jo konkurssissa ja Suomessakin on jo toimintansa lopettaneita voimaloita purkamatta. Kuntien resurssit eivät riitä niiden purkukustannuksiin.

- Tuulivoima on myös uhka huoltovarmuudelle ja turvallisuudelle. Se on mahdollinen kohde kyberiskuille ja muulle ulkopuoliselle vaikuttamiselle. Maan sähköhuoltoa ei voi rakentaa sattumasähkön varaan. Kun ei tuule, niin ei tuule.

- Pörssisähkön hinta vaihtelee rajusti ja hallitsemattomasti, tämän ilmiön aiheuttaa tuulivoiman tuotannon satunnaisuus.

Kaupunginhallitus

§ 261

20.10.2025

- Enimmiltä osiltaan tuotot valuvat ulkomaille. Yli puolet Suomen tuuliteollisuudesta on ulkomaalaisomistuksessa. Suunnitelluista Suomeen tulevista uusista hankkeista jo lähes 90 %.

- Teollisuusalueiden tiet, räjäytykset, kallion murskaukset, laajat tuulivoimaloiden käsittelyalueet tuhoavat luonnon ja aiheuttavat merkittävät metsäkadot.

- Voimaloiden tuottama korvin kuultava häiritsevä ääni ja erityisesti terveydelle vaarallinen muu meluhaitta. Melumallinnukset tehdään väärin perustein, jotka aiheuttavat vuosikausien oikeusriidat kaupungille.

- Välkehaitat, öiset punaiset lentoestevalot, hämärässä vilkkuvat valot, heijastumat vesistöistä, lavoista irtoava mikromuovi.

- Tuulivoimateollisuusalueiden rakentamisesta ja käytöstä aiheutuvat haitat alueen virkistyskäytölle (liikunta, marjanpoiminta). Metsästyksen vaaratilanteet. Mm. tuulivoimalavalmistaja Vestas on ilmoittanut 500 m turvaetäisyydestä voimalasta esim. jäänheiton takia.

- Voimaloiden rakentajat ja huoltomiehet tulevat yleensä ulkomailta. Tuulivoima ei luo pysyviä työpaikkoja Viitasaarelle. 10 voimalaa työllistää 2 huoltohenkilöä ja osa-aikaisen lumenauraajan.

- Oheiskustannuksina mm. uusien sähkönsiirtolinjojen tarve, kantaverkon vahvistaminen ja varavoiman rakentaminen. Näidenkin valtavat kustannukset tulevat meidän tavallisten sähkönkäyttäjien maksettaviksi.

- Matkailijat eivät jää ihaillemaan myllymerta. Matkailuelinkeino vaikeutuu, jopa tuhoutuu. Viitasaaren yksi matkailun valtti on hiljaisuus.

- Ongelmajäte, valtavat purkukustannukset, riskinä on, että ne tulevat maanomistajille ja heidän laimin lyödessä purkamisen taloudelliset vastuut tulevat Viitasaaren kaupungille eli kuntalaisille riittämättömien purkuvakuuksien takia.

- Mikään kyläkunta ei ole turvassa tuuliyhtiöiltä. Nyt on jo kolme hanketta vireillä kunnan alueella. Tuuliyhtiöt ovat tunteettomia, kasvottomia toimijoita. Niille mikään muu kuin raha, ei merkitse mitään.

- Ylimoitettuja konsulttien antamia mahdollisia kiinteistöverolaskelmia pitää kyseenalaistaa ja julkaista kaupungin omat viralliset laskelmat. Kaupungin on kehitettävä vaihtoehtoinen suunnitelma luonnon arvojen säilyttämiseksi ja hyödyntämiseksi sekä myös mahdollisen vihreän energian rakentamiseksi. Toiminta ympäristö muuttuu nopeasti ja suunnitelmia on päivitettävä vuosittain.

Mm. näitä lakeja päättäjien pitää noudattaa:

Perustuslaki, Omaisuudensuoja laki, Terveysturvallisuuslaki ja asumisterveysasetus (laki korostaa erityisesti lasten suojaa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksella), Hallintolaki, Jätelaki, Luonnonsuojelulaki, Naapurussuhdelaki, Maankäyttö- ja rakennuslaki, Ympäristönsuojelulaki, Vesilaki, Alueiden käyttölaki, EU-lait

Kaupunginhallitus

§ 261

20.10.2025

Myös virkamiehillä ja päättäjillä on henkilökohtainen vastuu ja he voivat joutua taloudelliseen vastuuseen laittomista ja asukkaille haitallisista seurauksista. Hallintolaki ja kuntalaki velvoittavat selvittämään asiat riittävästi (KKO päätös 2023:17).

Viitasaarella 1.9.2025

Allekirjoitukset

*Upi Vartiainen
Kaupunginvaltuuston jäsen (SIT)*

*Elina Räsänen
Kaupunginvaltuuston varajäsen (PS)*

*Hannu Glad
Kaupunginvaltuuston jäsen (VAS)”*

Kaupunginhallituksen vastaus valtuustoaloitteeseen

Aloitteen sisältö

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Viitasaaren kaupungin alueelle ei tule sallia tuulivoimateollisuusalueiden rakentamista ja että vireillä olevat tuulivoimahankkeiden kaavoituspäätökset tulisi perua. Aloitteessa tuodaan esiin useita huolia liittyen luonto- ja ympäristövaikutuksiin, asukkaiden hyvinvointiin, kiinteistöjen arvoihin sekä päätöksenteon menettelyihin.

Kaupungin lähtökohta ja tehtävä

Viitasaaren kaupunki toimii alueidenkäytönlainmukaisesti edistäen alueiden käytön ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. Kaupungin tehtävänä on mahdollistaa eri maankäyttötarpeiden yhteensovittaminen sekä huolehtia kuntalaisten osallisuudesta ja ympäristönsuojelun toteutumisesta.

Kaupungilla ei ole toimivaltaa yleisesti kieltää tuulivoimarakentamista koko alueellaan. Suomen lainsäädäntö perustuu tapauskohtaiseen arviointiin: hankkeiden soveltuvuutta arvioidaan aina kaavoitus- ja ympäristömenettelyjen kautta. Tuulivoimavapaaun kunnan määrittäminen ei ole vallitsevan lainsäädännön mukainen keino ohjata alueiden käyttöä.

Tuulivoimarakentamisen suunnittelun periaatteet ja vaikutusten arviointi

Tuulivoimahankkeiden suunnittelu perustuu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin (Valtioneuvoston päätös 2017), joiden mukaan uusiutuvan energian, kuten tuulivoiman, edistämistä tulee tarkastella yhdessä maisema-, luonto- ja asuin ympäristöarvojen kanssa.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040:ssä on tarkasteltu tuulivoimatuotantoon parhaiten soveltuvia alueita Keski-Suomen alueella. Maakuntakaavan 2040 tavoitteena tuulivoiman osalta on selvitysten ja vaikutusten arvioinnin sekä kaavaprosessin aikana käydyin

arvokeskustelun pohjalta osoitettu maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet. Maakuntakaava tukee osaltaan maakunnan strategista tavoitetta saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä.

Jokainen hanke edellyttää seuraavia vaiheita ja erillisselvityksiä:

- **Osayleiskaavaprosessi** tai muu kaavoitusmenettely, jossa määritetään voimaloiden sijoittuminen, etäisyydet asutukseen ja luontoarvot.
- **Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)**, jos hankkeessa on vähintään 10 voimalaa tai kokonaisteho on yli 45 MW (YVA-asetus 713/2006, 6 §).
- **Luonto- ja linnustoselvitykset**, joissa arvioidaan vaikutukset suojeltuihin lajeihin ja elinympäristöihin.
- **Melu- ja väkemannukset**, joita tarkastellaan mm. sosiaali- ja terveysministeriön ohjeiden mukaisesti.
- **Vesistövaikutusten arviointi**, mikäli purkuvesistöt tai pohjavesialueet voivat kuormittaa.
- **Maisemaselvitys ja havainnekuvat**, jotka analysoivat ja tuottavat taustatietoa maiseman ominaisuuksista ja arvoista ja näyttävät suunnitellun muutoksen vaikutukset käytännössä
- **Arkeologinen inventointi** tutkii, mitä arkeologisia kohteita alueella on, ja mitä niiden suojelemiseksi tulee tarvittaessa tehdä
- **Hiilitaselaskelma** kertoo, kuinka tuulivoimahankkeen rakentaminen ja toiminta vaikuttavat alueen hiilivarastoihin ja päästöihin
- **Rakennettavuusselvitys** tarkastelee alueen soveltuvuutta tuulivoimaloiden rakentamiseen
- **Liikenneselvitys** tutkii hankkeen vaikutuksia liikenteeseen ja mahdollisia tehtäviä toimenpiteitä mm. liikennemäärän ja turvallisuuden suhteen
- **Asukaskysely** kerää asukkailta ja maanomistajilta mielipiteitä, kokemuksia ja paikallistietoa ja osallistaa heidät suunnitteluprosessiin

Kaavoitusprosessissa viranomaiset (ELY-keskus, Keski-Suomen liitto, Museovirasto, Traficom, puolustusvoimat ym.) antavat lausuntonsa, ja asukkailla on mahdollisuus osallistua ja esittää mielipiteitään.

Kaupunki ei siten voi eikä saa tehdä päätöksiä ilman asianmukaista selvitystyötä ja viranomaislausuntoja.

Viitasaaren tuulivoimahankkeiden tilanne

Viitasaaren alueella on tällä hetkellä kolme varhaisessa suunnittelu- tai selvitysvaiheessa olevia [tuulivoimahanketta](#). Yhdelläkään hankkeella ei ole vielä lainvoimaista kaavaa eikä rakennuslupaa.

Kaikki hankkeet edellyttävät laajoja ympäristöselvityksiä ja viranomaiskäsittelyjä ennen mahdollisia toteutuspäätöksiä. Kaupunki / pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut ei ole myöntänyt lupia, jotka mahdollistaisivat rakentamisen aloittamisen. Kaavoituksen käynnistämisen sopimukset eivät ole saaneet lainvoimaa, eikä niitä siten ole vielä kaupungin toimesta allekirjoitettu.

Tuulivoiman vaikutukset ja taloudellinen merkitys

Tuulivoiman ympäristövaikutuksista, melusta ja maisemavaikutuksista on runsaasti tutkittua tietoa. Vaikutukset vaihtelevat paikallisesti, ja ne arvioidaan tapauskohtaisesti.

Tuulivoima on osa Suomen energiapolitiikkaa ja huoltovarmuutta.

- Vuonna 2024 tuulivoima kattoi noin 20 % Suomen sähköntuotannosta (Lähde: Fingrid, 2025).
- Tuulivoiman keskimääräinen käyttöaste Suomessa on 35–40 %, ei 25 % kuten aloitteessa mainitaan (Lähde: Suomen Tuulivoimayhdistys ry / Fingrid).
- Kiinteistövero tuotot riippuvat voimaloiden määrästä, sijainnista ja sähkömarkkinatilanteesta, mutta kunnille ne voivat merkitä pysyvää vuosittaista tulovirtaa, mikäli hankkeet toteutuvat kestäväällä tavalla.

On myös huomattava, että tuulivoiman rakentaminen ja huolto tuovat alueelle paikallisia työllisyysvaikutuksia erityisesti rakennusvaiheessa sekä palvelu- ja logistiikkasektorilla.

Matkailu ja maisemavaikutukset

Aloitteessa esitetty huoli matkailun ja hiljaisuuden heikkenemisestä on perusteltu ja otetaan huomioon kaavoituksessa. Maisema- ja matkailuvaikutukset arvioidaan osana YVA- ja kaavaprosessia.

Pyhä-Häkin kansallispuiston alue ja sen lähimaisema ovat luonnonsuojelun ja matkailun kannalta erittäin arvokkaita, ja tämä huomioidaan myös maakunnallisessa suunnittelussa.

Kaupunki ei tule tukemaan hankkeita, joiden todetaan merkittävästi heikentävän kansallispuiston arvoja tai matkailun edellytyksiä.

Johtopäätös

Viitasaaren kaupungilla ei ole lainmukaista eikä tarkoituksenmukaista perustetta julistautua tuulivoimavapaaksi alueeksi.

Kaupungin tehtävänä on huolehtia avoimesta, laillisesti etenevästä ja tietoon perustuvasta päätöksenteosta.

Jokainen tuulivoimahanke käsitellään erikseen, ja sen toteuttamiskelpoisuus arvioidaan laajojen selvitysten ja viranomaislausuntojen perusteella. Kaupunki ei voi eikä aio perua kaavoitusprosesseja ilman siihen liittyviä hallinnollisia ja juridisia perusteita.

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen tiedoksi ja toteaa, ettei Viitasaaresta esitetä tuulivoimavapaata aluetta,

Kaupunginhallitus

§ 261

20.10.2025

vaan että tuulivoimahankkeiden käsittelyä jatketaan laissa säädetyllä tavalla tapauskohtaisesti, avoimesti ja vaikutukset huomioiden. Valtuustoaloite todetaan loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuustoon 27.10.2025.

Kaupunginhallitus

§ 262

20.10.2025

Eron myöntäminen kaupunginhallituksen varajäsenyydestä

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 262
490/00.00.01/2025

Sirkka Tenhunen on pyytänyt 14.10.2025 sähköpostitse eropyynnön kaupunginhallituksen varajäsenyydestä. Perusteluina hän toteaa, että on tullut valituksi Kehittämisyhtiö Witas Oy:n hallitukseen 10.10.2025 pidetyssä kokouksessa.

Viitasaaren kaupunki on tehnyt päätöksen, että kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet eivät voi olla konserniyhtiöiden hallituksen jäseniä.

Oheismateriaali:

- Raportti KT 26: Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut vertausluvuittain.

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. valtuusto myöntää eron Sirkka Tenhuselle kaupunginhallituksen varajäsenyydestä
2. valtuusto valitsee uuden kaupunginhallituksen varajäsenen Sirkka Tenhusen tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Kaupunginhallitus

§ 263

20.10.2025

Kummivaltuutettujen nimittäminen nuorisovaltuustolle

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 263
546/00.00.01/2025

Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä.

Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa. Kummivaltuutettujärjestelyn päätarkoitus on tehostaa nuorten vaikuttajaryhmien mielipiteiden välittymistä päättäjille ja toisaalta päättäjien viestien viemistä nuorille. Kummivaltuutettu voi myös pyytää lausuntoja nuorten vaikuttajaryhmiltä tai muulla tavoin edistää nuorten mukanaoloa heitä koskevien asioiden valmistelussa.

Kummivaltuutettujärjestely on toimiva tapa edistää päätöksenteon avoimuutta ja nuorten osallistamista päätöksentekoprosessissa

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuustoryhmät nimittävät valtuuston kokouksessa ryhmästään kummivaltuutetun nuorisovaltuustolle, jotka osallistuisivat nuorisovaltuuston kokouksiin valtuuston edustajana ja toimisivat linkkinä nuorisovaltuuston sekä valtuuston välillä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto 27.10.2025

Viitasaaren kaupungin liittyminen julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026-2035

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 264
554/00.04.02/2025

Energiansäästöä ja energiatehokkuutta on edistetty energiatehokkuussopimuksilla jo 1990-luvulta lähtien. Sopimustoiminta on ollut keskeinen ja kustannustehokas keino energiapolitiikan toimeenpanossa. Uusi energiatehokkuussopimus jatkaa toimintaa vuoden 2025 lopussa päättyvän sopimuskauden jälkeen.

Työ- ja elinkeinoministeriö, Energiavirasto, Suomen Kuntaliitto ja Maakuntien tilakeskus ovat valmistelleet uuden Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen (JETS) kaudelle 2026–2035. Sopimus on jatkoa aiemmalle Kuntien energiatehokkuussopimukselle (KETS). Energiatehokkuussopimus on tärkeä väline kansallisten ja EU:n energiatehokkuustavoitteiden saavuttamisessa. Se tukee energiatehokkuusdirektiivin ((EU) 2023/1791) toimeenpanoa sekä kansallista ilmasto- ja energiapolitiikkaa, kuten hiilineutraaliuden saavuttamista vuoteen 2035 mennessä.

Uusi energiatehokkuusdirektiivi asettaa velvoitteita kaikille kunnille, myös niille, jotka eivät liittyisi vapaaehtoiseen sopimukseen. Raportointi ja seuranta koskevat jatkossa koko julkista sektoria, joten sopimukseen liittyminen tarjoaa kaupungille selkeän ja järjestelmällisen tavan hoitaa näitä velvoitteita.

Nykyinen kuntien energiatehokkuussopimus (KETS) päättyy tämän vuoden lopulla, ja kuntien tulee jatkossa liittyä julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS). Uusi sopimus kattaa vuodet 2026-2035. Kunnan halutessaan liittyä uudelle kaudelle, liittyminen tulee tehdä tämän vuoden loppuun mennessä. Sopimuskaudelle 2026–2035 asetetaan ohjeellinen 10 2026–2035nsäästötavoite. Välitavoitteeksi vuodelle 2030 tulee 6 %. Tavoitetta seurataan samaan tapaan kuin aiemmin, eli laskemalla toteutettujen toimenpiteiden tuomia säästöjä. Samaan tapaan kuin viime kaudella, myös nyt liittyjän tulee laatia tai päivittää energiatehokkuuden toimintasuunnitelma. Tähän käy jo olemassa oleva ilmastosuunnitelma, kunhan se päivitetään vastaamaan uuden energiatehokkuussopimuksen vaatimuksiin.

Aiempaan verrattuna sopimukseen on kirjattu yksi oleellinen muutos: *Liittyjän tavoitteena on ottaa käyttöön rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) mukaisia perusparannuspasseja. Perusparannuspasiin laatimisen määrällinen vuosittainen tavoite on vähintään 3 prosenttia liittyjän omistamien lämmitettyjen ja/tai jäädytettyjen rakennusten kokonaispinta-alasta, jonka energiankäytön liittyjä on liittänyt sopimukseen.*

Viitasaari on myös HINKU-kunta, ja energiatehokkuussopimukseen kuulumisen on yksi HINKU-verkoston kriteereistä. Hinku on hiilineutraaliutta tavoittelevien kuntien verkosto, joka tarjoaa kunnalle

asiantuntija- ja viestintätukea sekä työkaluja päästövähennystyöhön ja sen seurantaan. Hinku-kuntien tavoitteena on vähentää 80 prosenttia kasvihuonekaasupäästöjään vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta – Viitasaaren päästöt ovat vähentyneet 40 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2023 (lähde: Syke - Kuntien ja alueiden khk-päästöt sivusto).

Energian tehokas käyttö edistää osaltaan Suomen huoltovarmuutta ja energiaomavaraisuutta. Samalla se vauhdittaa puhdasta siirtymää ja puhtaan teknologian markkinoiden kehittymistä ja kasvua. Tehokas energiankäyttö edistää myös energijärjestelmätasolla energian kulutuksen ja tuotannon tasapainon ylläpitämistä kustannustehokkaasti. Energiatehokkuussopimukseen liittyneille on tarjolla monipuolista tukea sopimuksen toimeenpanoon ja energiatehokkuustyöhön, kuten tietoa, neuvontaa ja opastusta. Sopimusosapuolten edustajat ja liittyneet muodostavat myös kansallisesti ison energiatehokkuuden ammattilaisten verkoston.

Muihin sopimusaloihin verrattuna julkisen alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee, 8 artiklan lisäksi, energiatehokkuusdirektiivissä julkista alaa koskevien velvoitteiden toimeenpanoa. Näitä ovat mm. velvoitteet julkisen sektorin johtoasemasta ja esimerkillisestä roolista energiatehokkuudessa sekä energiatehokkuuden huomioimisesta rakennuksissa ja hankinnoissa, neuvonnassa ja viestinnässä sekä energiapalvelujen käytössä.

Kunnat, kaupungit, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja valtion toimijat liittyvät sopimukseen allekirjoittamalla liittijäkohtaisen energiatehokkuussopimuksen, jossa ne sitoutuvat Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Liittymällä Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen Viitasaari sitoutuu:

- tavoittelemaan vähintään 10 % energiansäästöä sopimuskaudella 2026–2035,
- parantamaan energiatehokkuutta,
- ottamaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön uusiutuvaa energiaa,
- toteuttamaan kustannustehokkaita energiatehokkuustoimia,
- raportoimaan vuosittain energiankäytöstä ja toimenpiteistä,
- laatimaan sopimuksen toimeenpanon mukaisen toimintasuunnitelman sekä
- huomioimaan energiatehokkuuden hankinnoissa.

Toimintasuunnitelma toteutetaan päivittämällä Viitasaaren kaupungin nykyinen ilmastosuunnitelma energiatoimenpiteiden ja -tavoitteiden osalta keväällä 2026.

Sopimus tarjoaa kaupungille mahdollisuuden hakea valtion tukia ja avustuksia energiatehokkuus-investointeihin sekä hyödyntää korotettuja tukitasoja energiakatselmuksiin ja muihin hankkeisiin.

Sopimukseen liittyminen on ilmaista, mutta sopimuksen raportointiin on hankittavissa asiantuntijapalvelua (2750 €/vuosi).

Oheismateriaali:

- Liittyjän energiatehokkuussopimus, sopimuskausi 2026-2035

Kaupunginhallitus

§ 264

20.10.2025

- Julkisan energiatehokkuussopimus

*Lisätiedot: Vs.kiinteistöpäällikkö Emilia Koljonen, p. 040 610 8308,
emilia.koljonen@viitasaari.fi*

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Viitasaari liittyy julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS). Viitasaari on myös HINKU-kunta, ja energiatehokkuussopimukseen kuuluminen on yksi HINKU-verkoston kriteereistä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuustoon 27.10.2025

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024: vastineiden pyytäminen palvelualueilta

Tarkastuslautakunta 07.05.2025 § 20

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2024

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta valmistelee ja allekirjoittaa tilikauden 2024 arviointikertomuksen toimitettavaksi kaupunginvaltuustolle.

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitusta antamaan selvityksen arviointikertomuksessa esiintuoduista havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista (tarkastuslautakunnan kannanotto). Selvitys pyydetään antamaan valtuustolle viimeistään lokakuun 2025 loppuun mennessä ja toimittamaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 26.05.2025 § 28

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2024 (postitettu valtuutetuille ja varavaltuutetuille 19.5.2025)

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2024 arviointikertomuksen.

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

2. pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 lokakuun valtuuston kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja Tiina Minkkinen esitti tarkastuslautakunnan puheenjohtaja katsauksen valtuutetuille.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Ote tarkastuslautakunta, jatkokäsittelyyn kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 09.06.2025 § 154

Tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksen valtuustolle, jota käsiteltiin valtuustossa 26.5.2025. Kaupunginvaltuusto on pyytänyt kaupunginhallitukselta vastineet arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, selvityspyynnöistä ja suosituksista lokakuun 2025 loppuun mennessä.

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2024

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä liitteenä olevan arviointikertomuksen 2024 tiedoksi.
2. pyytää lautakunnilta sekä palvelualueilta vastineet arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja suosituksiin siten, että kaupunginhallitus voi käsitellä vastineen kokouksessaan 20.10.2025 ja kaupunginvaltuusto kokouksessaan 27.10.2025.

Päätös Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Ote + arviointikertomus lautakunnat, Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, Wiitaseudun Yrityspalvelu Oy, hallintopalveluiden palvelualuejohtaja

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 265
175/00.03.01/2025

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitetyt huomiot ja luonnos kaupunginhallituksen vastauksiksi.

Tilinpäätösasiakirjassa 2024 on valtuuston asettamat tavoitteet ja niistä raportointi esitetty niin puutteellisesti ja ristiriitaisesti olennaisilta osin, että tarkastuslautakunnan arviointitehtävä on merkittävältä osin mahdotonta. Lisäksi muun muassa konserniyhtiöille ei ole lainkaan asetettu tavoitteita tilikaudelle 2024.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että talousarvioissa ja -suunnitelmassa asetettavia tavoitteita tulee selkeyttää merkittävästi, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla ja mielellään numeerisilla mittareilla (jos mahdollista ja mielekästä) ja menetelmillä.

Tavoiteasettelun täsmällisyyteen on kiinnitetty huomiota ja sitä kehitetään koko ajan. Taloussuunnittelussa käyttöön otetussa Opiferus- järjestelmässä on työkalut tavoitteen asetteluun ja seurantaan.

Tarkastuslautakunta pitää periaatteessa myönteisenä asiana, että tilikauden tulos toteutui noin miljoona euroa suunniteltua parempana. Tilikauden tuloksesta tehtiin 1,130 miljoonan euron investointivaraus, joten taseeseen kirjattavaa ylijäämää kirjattiin vuodelta 2024 vain 6 780 euroa.

Yleisellä tasolla tarkastuslautakunta haluaa edelleen korostaa talousarvion täydellisyysperiaatetta, jonka mukaan talousarvioon on otettava kaupungin rahankäyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Kaupungin perustehtävään ei kuulu tehdä mahdollisimman suurta ylijäämää, tulojen ja menojen pitää olla tasapainossa ja palveluiden laatu riittävän hyvällä tasolla valtuuston päätösten mukaisesti. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta ja kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus kiinnittää tähän huomiota.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunki on sisällyttänyt omaan strategiaansa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen. Tarkastuslautakunta edellyttää tavoitteiden asettamisessa ja seurannassa konkretiaa. Pelkkä

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

HYTE-kertoimesta raportoiminen ilman valtuuston asettamaa tavoitetta, ei kerro kuntalaiselle tosiasiallisesti mitään. HYTE-kertoimena on kaikilla palvelualueilla käytetty samaa lukua, vaikka THL on laskenut omat kertoimensa eri palvelualueille.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaupungin talousarviossa esitetään hyvinvoinnin ja terveyden ja turvallisuuden edistämistä mahdollisimman selkeitä, mitattavissa olevia tavoitteita. Myös tavoitteiden saavuttamisesta raportoivien mittarien tulisi olla mahdollisimman kuvaavia.

Tilinpäätöksestä tulisi selkeästi ilmetä, miltä osin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteiden saavuttamisessa kaupungissa on onnistuttu ja missä on parannettavaa ja missä aikataulussa parannukset on suunniteltu tehtävän.

Kaupunginhallitus kiinnittää tähän jatkossa huomiota.

Tarkastuslautakunta toteaa, että riski väkiluvun laskun jatkumisesta ei tue kaupunkistrategian rohkeaa visiota. Kaupungin väkiluku oli vuonna 2023 yhteensä 5 879 ja vuonna 2024 asukasluku väheni 5 763 henkilöön eli vähennyksestä oli yhteensä 116 henkilöä. Tämän väkiluvun vähenemisriskin haltuunottoon tarkastuslautakunta edellyttää kaupunginhallitukselta aikaisempaa ennakkoluulottomampia ja vaikuttavampia, rohkeita toimia kaupungin strategiaan kirjattujen arvojen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta huolestuneena toteaa, missä ovat ne rohkeat toimet, jotta strategiassa mainittu visio 2035 kasvavasta seutukeskuksesta toteutuisi. Nyt kaupungista muutetaan työ- ja opiskelupaikkojen sekä palveluiden perään muualle. Kunnan menestys riippuu onnistuneesta yritys- ja elinvoimapolitiikasta, mihin panostuksia tulisi vahvistaa. Tarkastuslautakunta haluaa aikaisempien vuosien tavoin edelleen korostaa, että erityisesti tulee panostaa kaupungin valovoiman sekä pito- ja vetovoiman luontiin. Pelkkä luonnonkauneus, maisema ja keskeinen sijainti eivät vielä riitä houkuttelemaan uusia yrityksiä, investointeja ja asukkaita. Konkreettisten kovien asioiden lisäksi on panostettava kaupungin markkinointiin ja luotava houkuttelevuuspaketti ja investoitava siihen.

Kaupunginhallituksen tulee merkittävästi parantaa tavoitteiden toteutumista kuvaavaa mittaristoa sekä raportoida tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätösasiakirjassa.

Kaupunginhallitus haluaa muistuttaa, että tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Tavoiteasetteluun valtuutetut voivat vaikuttaa valtuustossa sekä muissa luottamustoimielimissä toimiessaan.

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

Tarkastuslautakunta korostaa aikaisempien vuosien tavoin, että kaupungin elinvoiman vahvistamiseen tulee panostaa. Elinvoimainen kaupunki houkuttelee asukkaita ja yrityksiä. Elinvoimaisuus on keskeisimpiä strategisesti kirkastettavia asioita; sitä tulee johtaa tavoiteltuun suuntaan. Esimerkiksi kaupunginhallituksen tulee pitäytyä valtuuston päättämän investointisuunnitelman toteuttamisessa, mikä osaltaan parantaisi kaupungin elinvoimaa.

Kaupungin tulee edelleen panostaa laajakaistan saavutettavuuteen koko kaupungin alueella tehokkaammin, koska laajakaista on paitsi elinkeinotoiminnan perusedellytys myös turvallisuustekijä ja viihtyisyyden lisääjä.

Tarkastuslautakunta on aikaisempien vuosien tavoin edelleen huolissaan Viitasaaren matkailun kehittämisestä ja toivoo matkailun edistämiseksi vaikuttavampia toimia.

Lautakunta katsoo, että kaupungin tulisi esimerkiksi omistajanohjauksen keinoin varmistaa matkailuelinkeinon elinvoima ja sen kehittäminen. Tilikaudelle 2024 Kehittämissyhtiö Witas Oy:lle ei ole asetettu lainkaan valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia tavoitteita.

Lisäksi lautakunta kiinnittää huomioita kaupunkilaisten asumisen kokonaiskustannuksiin. Voisiko kaupunki omilla toimillaan tukea asukkaitaan taloudellisesti esimerkiksi varhaiskasvatusmaksujen poistamisella. Tällä toimella voisi olla merkittävä veto- ja pitovoimavaikutus, mikä osaltaan edistäisi kaupungin asukaslukutavoitteen saavuttamista. Myös kaupungin veroprosentin laskua tulisi voida vakavasti harkita silloin, kun kaupungin taloudellinen tilanne sen sallisi. Tarvittaessa kaupungin veroprosenttia voidaan vuosittain tarkastella molempiin suuntiin.

Kaupunginhallitus toteaa perusteluissaan talousarviopoikkeamille, että kaupunginhallituksen alaisissa toiminnoissa on toteumatiedoissa poikkeamia talousarviosta yleishallinnon, elinvoimapalvelujen ja hallintopalvelujen kustannuspaikkojen kesken, koska kaikkia organisaatiorakenteen muutoksia ei saatu riittäväällä tavalla huomioitua kirjanpidon rakenteissa ja sisäisissä kirjausohjeissa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että tämä ongelma tulee viimeistään tilikauden 2025 aikana saada korjatuksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin elinvoima vahvistuu koko ajan. Valokuidun saatavuus edistyy alueittain ja matkailun kehittämiseen on tartuttu. Kirjanpidon rakenteet ja kirjausohjeita sekä sisäistä laskentaa on kehitetty yhteistyössä taloushallinnon palveluntuottaja Monetra Keski-Suomi Oy:n kanssa koko yhteistyön ajan.

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

*Viitasaaren kaupunginvaltuuston (13.6.2022 § 50) konserniohjeessa kohdassa 8 valtuusto on määrännyt kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta seuraavasti
"Kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta sekä yhteisöille määritellystä omistajastrategiasta. Tavoitteisiin vaikuttaa myös yhtiön taloudellinen asema, toimintaympäristö ja liiketoiminnan luonne."*

Talousarviossa tilikaudelle 2024 kaupunginhallitus ei ole toiminut valtuuston päättämän konserniohjeen mukaisesti ja asettanut tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita. Tarkastuslautakunta pitää tällaista menettelyä erittäin valitettavana ja kehottaa kaupunginhallitusta jatkossa asettamaan myös tytäryhteisöille selkeät mitattavissa olevat tavoitteet ja raportoimaan niistä asianmukaisella tavalla kaupungin tilinpäätösasiakirjassa.

Koska kaupunginhallitus ei ole talousarviossaan tilikaudelle 2024 asettanut konserniyhtiöille tavoitteita, tavoitteiden toteutumista ei ole mahdollista arvioida.

Kaupunginhallitus toteaa, että asia on huomioitu jo talousarvion 2025 tavoiteasettelussa.

Investointiosan toteutuminen

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

Tarkastuslautakunta korostaa edellisen vuoden tavoin investointien budjetoinnin tarkkuutta ja realistista toteuttamissuunnitelmaa tilikauden aikana.

Investointisuunnitelman toteutumisen tarkkuus on heikentynyt edelliseen tilikauteen verrattuna.

Kaupunginhallitus toteaa, että investoinnit kilpailutetaan aina erikseen ja euromääräisyys tarkentuu kilpailutusten myötä. Investointeja on myös jaksotettu useamman tilikauden ajalle esimerkiksi pidemmissä hankerahoituksella toteutuneissa investoinneissa (Wiilo).

Henkilöstö

Tarkastuslautakunta toteaa huolestuneena, että sairauspoissaolot ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna: erityisesti ryhmässä "muut" (60 prosenttia kaikista sairauspoissaoloista). Edelleen lautakunta edellyttää kaupungin johdolta toimia, esimerkiksi työyhteisön kehittämistä ja johtamisen parantamista, jotta sairauspoissaolojen määrä saadaan pidettyä alhaisella tasolla ja jopa niiden määrää vähennettyä.

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

Työilmapiiri- ja työtyytyväisyyskyselyjä tulisi tehdä järjestelmällisesti ja säännöllisesti ja niiden tulokset tulisi käsitellä yhdessä esihenkilöiden, henkilöstön ja toimialajohtajien kesken. Tarvittavat toimet kyselyissä esille tulleiden ongelmien selvittämiseksi olisi käynnistettävä välittömästi.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallintopalveluiden palvelualueella on kiinnitetty huomiota tarkastuslautakunnan esittämiin asioihin. Muut sairaspöissaolot ovat lisääntyneet tarkemman kirjaamistavan vuoksi, kuten on myös aiemmin tuotu tarkastuslautakunnalle esiin. Työyhteisön kehittämistoimia on tehty mm puuttumalla huolellisemmin pitkiin sairauspöissaoloihin ja yhteistyömuotoja työterveyshuollon kanssa on kehitetty.

Työilmapiiri- ja työtyytyväisyyskyselyjä toteutetaan kahden vuoden välein ja edellinen toteuttiin syksyllä 2023. Viimeisin kysely on toteutettu keväällä 2025.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta on kokouksessaan 27.8.2025

§ 43 antanut tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnan huomioihin:

Tarkastuslautakunnan kannanotossa todetaan elinympäristön ja asumisen palveluiden osalta seuraavaa (suora lainaus):

Tarkastuslautakunta toteaa edellisen vuoden tavoin, että elinympäristön ja asumisen palvelualue on omalta osaltaan pääsääntöisesti vaikuttanut myönteisesti asukkaiden hyvinvointiin panostamalla ulkoalueisiin ja retkeilykohteisiin.

Kaupungin yleistä ilmettä ja palvelujen tasoa tulisi kehittää. Tämä palvelisi strategisia tavoitteita ”Viihtyisää asumista keskustasta kyliin”, ”Hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen” sekä ”Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari”.

Tarkastuslautakunta korostaa talousarvion täydellisyysperiaatetta, jonka mukaan talousarvioon on otettava kaupungin rahankäyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Tilikaudelta 2024 valtuuston myöntämää määrärahaa jäi käyttämättä 0,4 miljoonaa euroa (21,8 %).”

Lisäksi arviointikertomuksessa on palvelualueen tavoitteet, toimenpiteet taulukoituna. Hallinnon, kunnossapidon, ruoka- ja puhtauspalveluiden sekä maankäytön osalta tarkastuskertomuksen arviointiasteikko on ”tavoitteita ei voida arvioida riittävän luotettavasti: esimerkiksi mittaukselliset tulokset valmistuvat myöhemmin tai tavoite on epäselvä.” Tilapalvelujen osalta todetaan että tilapalvelun tavoitteet eivät ole toteutuneet.

Elinympäristön ja asumisen palvelualueen vastine:

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

”Yleisen ilmeen ja palvelujen tason osalta pitäisi eritellä mitä palveluja tai mitä osaa kaupungin yleisilmeestä tulisi kehittää. Vuoden 2024 aikana on panostettu mm. katujen saneeraussuunnitelmiin, jotka realisoituvat tulevien vuosien aikana, joka vaikuttaa kaupungin yleisilmeeseen. Myös toimintavuoden aikana toteutetut hankkeet (mm. vesistömatkailu- ja wiilo - hankkeet sekä haukirinteen rakentaminen) osaltaan toteuttavat tavoitteita ”kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari” ja ”Viihtyisää asumista keskustasta kyltiin”.

Talousarvion täydellisyysperiaatteen toteutumattomuus selittyy monelta osin henkilöstömenoista, koska vuonna 2024 palvelualueella oli mm. useita virkoja täyttämättä, ja ruoka- ja siivouspuolella on ollut toimintavuoden aikana rekrytointihaasteita. Suurin osa käyttämättömistä määrärahoista kohdistui henkilöstömenoihin. Myös ollessaan ensimmäinen toimintavuosi Wiitaunionin purkautumisen jälkeen, ei ole voinut kaikkia kustannuksia peilata tilinpäätöksen toteutumien kautta, ja esimerkiksi tuotot myös ylittyivät merkittävästi.

Tilapalvelun osalta kiinteistöstrategian päivitys ei ole valmistunut vuoden 2024 aikana. Tilapalvelun arvio on esitetty raportissa. Talousarviovaihe piti sisällään oletuksia hyvinvointialueen päätösprosessista palveluverkkoon liittyen. Hyvinvointialueen palveluverkkopäätös valmistui viivästyneenä 11.6.2024. Kiinteistöstrategiatyö on lisäksi laajentunut kokonaisvaltaiseksi koko tilapalveluorganisaation, omistajapolitiikan sekä palveluiden tuottamisen läpileikkaukseksi, ja valmistelun edetessä myös lainsäädäntö ja lainsäädännön tulkintojen muutokset ovat hidastaneet mm. yhtiöittämisprosessin sekä kiinteistöstrategiatyön valmistumista.

Tilapalvelun henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen on myös avattu arviossa.

Hallinnon, yhdyskuntatekniikan, ruoka- ja puhtauspalvelun sekä maankäytön osalta Elinympäristön ja asumisen lautakunta on 5.3.2025 §9 avannut tavoitteet ja toimenpiteet taulukoissaan. Arviointikertomuksessa on arvioinut valtuuston asettamia strategisten tavoitteiden toteumat sekä arviossaan avannut toimenpiteitä tavoitteiden toteutumisesta.

Syy miksi lautakunnan toimintakertomuksen taulukot eivät ole päivittyneet hallituksen toimintakertomukseen, on tekninen sekä inhimillinen. Syy on uuden järjestelmän käyttöönoton ongelmat tilinpäätöksessä, ja viimeisimmät taulukot eivät päivittyneet Opaasi-järjestelmään, ja taulukoiden puutteita ei ole myöskään huomattu toimintakertomuksen koontivaiheessa.

Lautakunnan toimintakertomus huomioineen on ollut saatavilla, ja olisi ollut toivottavaa, että arviointikertomukseen olisi huomioitu lautakunnan kannanotot, siitäkin huolimatta että hallituksen käsittelemässä toimintakertomuksessa taulukot ovat olleet puutteellisia.”

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Tarkastuslautakunnan kannanotto:

"Lukion opiskelijamäärä väheni 86 opiskelijasta 70 opiskelijaan eli edelliseen lukuvuoteen verrattuna 16 opiskelijalla. Erityisen huolestuttavana tarkastuslautakunta pitää opiskelijamäärän laskevaa trendiä: vuodesta 2022 vuoteen 2024 yhteensä vähennystä on ollut 40 opiskelijaa (-36 %). Ikäluokkien pienentyessä ja asukasmäärän vähentyessä kaupunkimme tulisi kyetä hyödyntämään seutukeskuksen imagoaan opiskelijarekrytoinnissa.

Tarkastuslautakunta painottaa, että lukion vetovoimatekijöitä tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja lukion markkinointia tehostaa ja monipuolistaa. Yhteistyötä tulisi lisätä erityislinjojen ja vastaavien erityisalojen koulutuksenjärjestäjien kanssa. Näin opiskelijoille jo hakuvaiheessa muodostuisi kuva alan opiskele- ja uramahdollisuuksista.

Tarkastuslautakunta toteaa positiivisena asiana, että lukio-opiskelijat ovat aktivoituneet sosiaalisen median hyödyntämisessä lukion markkinoinnissa.

Sivistystoimiala saavutti edellisten vuosien tavoin tavoitteensa olennaisesti suunniteltua pienemmillä taloudellisilla resursseilla (talousarvion toteutuma alle määrärahan noin 0,752 miljoonaa euroa: 4,8 prosenttia)."

Sivistyslautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 8.10.2025 § 60 seuraavasti:

"Tarkastuslautakunta on kannanotossaan huolissaan lukion oppilasmäärän laskusta. Tarkastuslautakunta toteaa muun muassa, että lukion vetovoimatekijöitä tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja markkinointia tehostaa ja monipuolistaa. Toisaalta tarkastuslautakunta toteaa, että lukio-opiskelijat ovat aktivoituneet sosiaalisen median hyödyntämisessä lukion markkinoinnissa.

Tämän pykälän oheismateriaaleissa on lukion rehtorin vastine tarkastuslautakunnan kannanottoon.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan vastine:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta antaa kaupunginhallitukselle vastineenaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyyn kannanottoon oheismateriaalina olevan lukion rehtorin toimittaman vastineen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa, että talousarvion määrärahan 4,8 % toteutunut alitus on varsin kohtuullinen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen suuruudessa talousarviossa.

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 26.8.2025 § 44 seuraavasti:

Tarkastuslautakunta	§ 20	07.05.2025
Kaupunginvaltuusto	§ 28	26.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 154	09.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 265	20.10.2025

Tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomuksessa on todettu ympäristöpalvelujen osalta seuraavaa:

”Tarkastuslautakunta pitää positiivisena, että ympäristötoimi on pysynyt olennaisilta osin talousarviossaan. Myös tavoitteen mukaisesti uusi kunta saatiin mukaan rakennusvalvontaan.

Tarkastuslautakunta esittää, että ympäristötoimi täsmentää tavoitteiden asettamista merkittävästi ja raportoi myös tavoitteiden saavuttamisesta tilinpäätösasiakirjassa.”

Ympäristölautakunnan vastine:

”On totta, että ympäristöpalvelujen tavoitteiden asettelussa ja raportoinnissa on paljon kehitettävää. Tämä asia on tiedostettu ja siihen tullaan kiinnittämään huomiota vuoden 2026 talousarvion laadintavaiheessa. Vuoden 2024 toimintakertomus oli ensimmäinen uudessa formaatissa ja tavoitteiden raportointi tulee varmasti jatkossa selkeytymään, kun esitystapa vakiintuu. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä koko ympäristöpalvelujen henkilöstön kanssa. Tavoitteiden asettelussa pyritään huomioimaan niiden helppo seuranta ja mitattavuus.”

Oheismateriaali:

- Arviointikertomus 2024
- Elinympäristön ja asumisen lautakunnan 27.8.2025 § 43 pöytäkirjaote
- Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan 26.8.2025 § 44 pöytäkirjaote
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan 8.10.2025 § 60 pöytäkirjaote
- Viitasaaren lukion rehtorin vastine

Lisätiedot: Hallintopalvelujen palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää antaa valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle edellä olevan selvityksen sekä lukion rehtorin vastineen esiteyistä havainnoista ja johtopäätöksistä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto 27.10.2025

Kaupunginhallitus

§ 266

20.10.2025

Viitasaaren kaupungin lausunto koskien Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkoa ja palvelustrategiaa

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 266

563/00.04.01/2025

Tausta

Keski-Suomen hyvinvointialuejohtaja Jan Tolletin mukaan palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman valmistelussa keskeisinä periaatteina ovat toiminnan ja talouden yhteensovittaminen ja toimivien palvelujen turvaaminen hyvin tiukassa taloustilanteessa. Hyvinvointialue on myös arviointimenettelyssä.

Palvelustrategia- ja palveluverkkoesitysten vaikutuksia voi arvioida 8.10.–5.11. välisenä aikana.

Keskisuomalaisilta haetaan muun muassa näkemystä siitä, miten palvelustrategian tavoitteet tukevat keskisuomalaisten arkea. Palveluverkon osalta haetaan taas palvelumuotojen vaikutuksia ihmisten arkeen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen esitys palveluverkosta julkaistiin 8.10.2025. Pohjoisen Keski-Suomen etätilaisuus järjestettiin 9.10.2025 ja läsnäolotilaisuus Pihtiputaalla 20.10.2025.

Lausuntoaika

Kunnilla, järjestöillä, seurakunnilla, palveluntuottajilla ja yrityksillä sekä muilla sidosryhmillä on mahdollisuus antaa arvionsa lausuntopalvelussa marraskuun 2025 alkuun mennessä.

Hyvinvointialueen vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto ja vanhusneuvosto käsittelevät palveluverkkoa kokouksissaan syksyn aikana. Myös maahanmuuttajille ja romaneille järjestetään vaikutusten arvioinnille omat fooruminsa.

Aluehallitus käsittelee esityksiä 25.–26.11. ja aluevaltuuston on tarkoitus päättää palvelustrategiasta, sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkosta sekä vuoden 2026 talousarviosta 9.12.

Palvelustrategian ja palveluverkon valmistelu perustuu aluehallituksen 24.6. päättämille linjauksille. Valmistelussa on hyödynnetty vuonna 2024 tehdyn, ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyöstä saatua laajaa palautetta sekä vuonna 2025 tehtyä strategian väliarviointia ja siihen liittyntä tulevaisuuskatsausta.

Kaupunginhallitus

§ 266

20.10.2025

Materiaalit palvelustrategiaan ja palveluverkkoon liittyen löytyvät [täältä](#).

Oheismateriaali:

- Lausuntopyyntö Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkko sekä palvelustrategia
- LAAJA lopullinen palveluverkkoesitys vaihe 2 08.10.2025
- Palvelustrategia esitys 08.10.2025
- Viitasaaren kaupungin lausunto sosiaali- ja terveysasema palvelujen palveluverkosta

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus päättää antaa Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluverkkoa ja palvelustrategiaa koskien liitteenä olevan lausunnon.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että Outi Vornanen ilmoitti esteellisyyden (yhteisöjäävi) ja Maarit Simonen (palvelussuhdejäävi) ja olivat poissa kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajan.

Merkitään pöytäkirjaan, että varajäsen Jenny Vornanen oli paikalla tämän pykälän käsittelyn ajan.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Lausuntopalvelu.fi

Viitasaaren kaupungin metsänhoitosuunnitelma vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 267
565/02.04.01/2025

Metsätalouden toimintasuunnitelma 2026

Viitasaaren kaupungin metsänhoitosuunnitelma 2026 toteutetaan yhteistyössä Keski-Suomen Metsänhoitoyhdistyksen suunnitelman mukaisesti.

Rasinaho-tilan tänä vuonna olevan uudishakkuualue 6 ha muokataan ja istutetaan kuuselle keväällä 2026, kustannukset ovat 8742 euroa.

Uudistus- ja harvennushakkuu kokonaisuutta samassa leimikossa esitetään Raatikkalan tilalle. Uudistusalaa olisi 3,7 hehtaarilla, kahdessa eri kohteessa, loput pienempää ensiharvennusta, seassa myös yksi kuvio järeämpää harvennusta. Tämän kokonaisuuden kuutiomäärä olisi yhteensä 1294,1 kuutiometriä. Myyntitulot tästä kokonaisuudesta ovat karkeasti arvioituna 74 206 euroa. Puun hinta vaihtelee vuosittain merkittävästi, joten tarkkaa arviota on vaikea määrittää. Puumäärä hakkuussa ei ensi vuodelle ole niin iso. Viime vuonna myyty hakkuualueen korjuu jatkuu vielä tulevana talvena niin tulot kohdentuvat vuodelle 2026. Myös tulevan leimikon Rasinahon korjuu toteutuu vuonna 2026. Myynti tehdään poikkeuksellisesti syksyllä, vaikka se yleensä ajoitetaan keväälle.

Metsänhoitoyhdistyksen suunnitelmassa esitetään ennakkoraivausta Raatikkalan harvennuksille 6,3 ha, kustannus 1953 euroa. Taimikoiden raivausta esitetään Raatikkalan tilalle 11,1 ha. Kustannukset yhteensä 4884 euroa. Kasvatuslannoitusta lentolevityksenä esitetään Raatikkalan tilan harvennettuihin männiköihin 11,3 ha. Kustannukset yhteensä 5537 euroa. Terveyslannoitusta Rasinahon boorinpuutosta kärsiville kuusikoille 12,1 ha. Kustannukset yhteensä 3630 euroa.

Myyntitulot olisivat arvioidun laskelman mukaan 74 206 euroa ja menot 25 328 euroa, josta metsätalouden ylijäämäksi muodostuisi 48 877 euroa.

Metsäomaisuuden hoitosopimus päättyy Metsähoitoyhdistys Keski-Suomen kanssa vuoden 2026 loppuun mennessä. Kaksi optiovuotta on jo käytetty, joten ensi vuoden aikana tulee metsäomaisuuden hoitosopimus kilpailuttaa.

Oheismateriaali:

- Metsätalouden toimintasuunnitelma 2026
- Metsätalouden toimintasuunnitelma esitys

Lisätiedot: Metsäasiantuntija Joni Saraste, puh. 0400 345 207, joni.saraste@mhy.fi tai hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh.044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Kaupunginhallitus

§ 267

20.10.2025

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Viitasaaren kaupungin metsätalouden toimintasuunnitelman vuodelle 2026 ja merkitsee tiedoksi metsäomaisuuden kilpailuttamisen tarpeen vuoden 2026 aikana.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Metsänhoitoyhdistys: Joni Saraste, kiinteistöpäällikkö,
hallintopalveluiden palvelualuejohtaja

Lausuntopyyntö jätelautakunnan taksat 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 268
560/11.03.00.01/2025

Sydän-Suomen jätelautakunta valmistelee jätetaksaa vuodelle 2026. Jätelautakunta varaa jäsenkunnille mahdollisuuden antaa lausunnon jätetaksaan vuodelle 2026. Lausuntoa pyydetään 17.11.2025 mennessä osoitteeseen jatelautakunta@saarijarvi.fi. Jätelautakunnan pöytäkirjanote § 54 sekä taksaluonnosasiakirjat ovat liitteinä. Jätelautakunta vahvistaa taksat kokouksessaan 9.12.2025. Taksaluonnokset koskevat Hankasalmea, Kannonkoskea, Karstulaa, Kinnulaa, Kivijärveä, Multiaa, Petäjävettä, Pihtipudasta, Saarijärveä, Uuraista, Viitasaarta ja Äänekoskea.

Yleistä jätetaksasta

Jätetaksa perustuu Jätelain 78 §:ssä kunnille asetettuun velvoitteeseen periä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan tehtävän hoitamisesta aiheutuneet kustannukset. Jättemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä jätelain mukaiseen etusijajärjestyksen toteutumiseen. Jätetaksaa sovelletaan kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluviin jätteisiin, kuten asumisessa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyviin jätteisiin. Taksaa sovelletaan myös asumisessa syntyviin saostus- ja umpisäiliölietteisiin. Jätevesilietteiden käsittelytaksan määrittelee jokainen jäsenkunta itsenäisesti.

Jäteyhtiö antaa vuosittain oman esityksensä jätetaksasta ja pohjatiedot jätehuoltopalveluiden kustannuksista, jonka perusteella jätehuoltoviranomainen tekee jätetaksaesityksen jätelautakunnalle. Jätetaksan mukaisten jätemaksujen kertymällä katetaan jäteyhtiön kustannukset kunnallisen lakisääteisen yhdyskuntajätehuollon hoitamisessa. Lisäksi jätemaksuilla katetaan jätelautakunnan toiminnasta vastuukunnalle aiheutuneet kustannukset.

Jätetaksasta tulee tiedottaa yleisesti jätelain 79 §:n mukaan ja se tulee olla yleisesti saatavilla tietoverkossa. Jätelain mukaisesti asukkaille ja muille jätehuoltopalveluiden käyttäjille on tiedotettava vuosittain jätemaksun ja perusmaksun kertymästä sekä siltä, mihin kertymää on käytetty.

Lautakunnan kustannukset

Jätelautakunnan kustannukset katetaan kokonaisuudessaan perusmaksulla. Perusmaksujen osalta lautakunnan talousarvio on linjassa sovittuun kustannusjakoon nähden.

Muutokset jätetaksassa vuoteen 2025 verrattuna:

Kaupunginhallitus

§ 268

20.10.2025

- Perusmaksuihin esitettävät korotukset ovat toinen osa kaksivuotissuunnitelmaa saada perusmaksutaso vastaamaan todellisia kustannuksia. Perusmaksuihin esitetään vakinaisen 1–4 asuinhuoneiston kohdalla korotusta 31,48 € -> 33,06 € (5 %). Vakinaisen vähintään 5 huoneiston kiinteistön perusmaksuun esitetään korotusta 18,38 € -> 21,08 € (14,7 %). Vapaa-ajankiinteistöille esitetään korotusta 20,07 € -> 21,08 € (5 %). Lietehuollon vakitukselle asuinkiinteistön 1-4 asuinhuoneistoa perusmaksuosuudelle esitetään korotusta 7,69 € -> 8,84 € (15 %) ja vapaa-ajanasunnoille vastaavasti 5,07 € -> 5,83 € (15 %). Hinnat ovat arvolisäverottomat.
- Tyhjennysmaksuihin esitettävät korotukset johtuvat kuljetushintaindeksin 1,1 %:n muutoksesta seka-, bio- ja pakkausjätteiden kuljetuksiin.
- Aluekeräyspisteiden käyttöoikeusmaksuihin esitetään 4,5 %:n korotusta.
- TSV taksaan esitetään 1,1 % kuljetushintaindeksin mukaiset korotukset samoin kuin kunnan ensisijaisen vastuun taksaan.
- Lajitteluasemien kuormakohtaisiin hintoihin esitetään korotuksia, siten että kuormakohtaiset hinnat nousevat yhdellä eurolla. Myös vieraslajit on lisätty taulukoihin.
- Taksaan on lisätty pakkausjätekorvauksia koskeva tekstiosuus

*Lisätiedot: Kunnossapitopäällikkö Ari Köngäs, puh. 040 626 1794
ari.kongas@viitasaari.fi*

Oheismateriaali:

- Lausuntopyyntö
- Pöytäkirjanote
- Luonnos taksa-asiakirja 2026
- Luonnos TSV taksa 2026

Kaupunginjohtajan lisäys päätösehdotukseen:

Edellytämme, että Sydän-Suomen jätelautakunnan talousarvio 2026 on tasapainoinen ja noudattaa kustannusvastaavuuden periaatetta siten, että jätemaksut kattavat vain viranomaistehtävien hoidosta aiheutuvat todelliset, kohtuulliset kustannukset. Lautakunnan tulee kiinnittää erityistä huomiota maksumuutosten viestintään ja varmistaa, että resurssit riittävät lainmukaisiin tehtäviin ja laadukkaaseen neuvontaan.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Sydän-Suomen jätelautakunnan jäte- ja jätekeskustaksaluonnoksen ja TSV -jätetaksa ja TSV - jätekeskustaksaluonnoksista vuodelle 2026.

Kaupunginhallitus

§ 268

20.10.2025

Edellytämme, että Sydän-Suomen jätelautakunnan talousarvio 2026 on tasapainoinen ja noudattaa kustannusvastaavuuden periaatetta siten, että jätemaksut kattavat vain viranomaistehtävien hoidosta aiheutuvat todelliset, kohtuulliset kustannukset. Lautakunnan tulee kiinnittää erityistä huomiota maksumuutosten viestintään ja varmistaa, että resurssit riittävät lainmukaisesti tehtäviin ja laadukkaaseen neuvontaan.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen edellä mainitulla lisäyksellä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: jatelautakunta@saarijarvi.fi, elinympäristön ja asumisen lautakunta, kunnossapitopäällikkö

Kaupunginhallitus

§ 269

20.10.2025

Luottamushenkilön eronpyyntö Viitasaaren kaupunginvaltuustosta

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 269
567/01.01.03/2025

Valtuutettu Teuvo Hakkarainen on pyytänyt eroa Viitasaaren kaupunginvaltuustosta 14.10.2025 päivätyllä sähköpostilla.

Kuntalain (410/2015) 70 § mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetuille ja varavaltuutetuille.

Oheismateriaali:

- KT 26 Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut vertausluvuittain
- KT 23 Ehdokkaat vertausluvuittain

Lisätiedot: Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

1. valtuusto myöntää eron Teuvo Hakkaraiselle Viitasaaren kaupunginvaltuustosta.
2. nimeää jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden valtuutetun ja varavaltuutetun valtuustoon.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuustoon 27.10.2025

Lausunto Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 270
573/00.04.01/2025

Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueesta tehdyn kuntien välisen sopimuksen mukaisesti pyydämme työllisyysalueen kuntia antamaan lausuntonsa talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026.

Pyydämme toimittamaan lausunnon sähköpostitse Äänekosken kaupungin kirjaamoon osoite: kirjaamo@aanekoski.fi viimeistään 5.11.2025 klo 15.00 mennessä.

Äänekosken kaupungin työllisyysaluelautakunta käsittelee talousarviota 11.11.2025 ja kaupunginhallitus 17.11.2025 sekä valtuustokäsittely on 8.12.2025.

Työllisyysalueen talousarvio vuodelle 2026 tullaan ehdottamaan samalla kokonaiskustannuksella (7,8 M euroa) kuin vuosi 2025. Kustannukset (merkittävin on henkilöstökustannukset) ovat kasvaneet, joten käytännössä kustannusten kasvu katetaan talousarvion muista kustannuksista. Tässä on huomioitu kuntien haasteellinen talouden tilanne. Henkilöstökustannusten arviointi on viivästynyt tasopalkkaratkaisusta johtuen.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelussa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen lähtökohtana on jatkaa palveluiden rahoitusta vuoden 2025 tasolla seuraavin perustein:

1. Heikentynyt työmarkkinatilanne lisää palvelutarvetta

Alueen työttömyysaste on valtakunnallista keskiarvoa korkeampi, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, yli 55-vuotiaiden työttömyys sekä työkykyyn liittyvät haasteet ovat merkittäviä. Myös kohtaantongelmat ja osaajapula edellyttävät yksilöllisiä, kohdennettuja palveluja. Vaikuttavat työllisyyspalvelut ovat keskeinen väline tilanteen parantamiseksi.

2. Talousvaikutukset kuntiin edellyttävät panostusta työllisyyteen

Pitkittynyt työttömyys kasvattaa työttömyysturvan kuntaosuuksia ja heikentää kuntatalouden kestävyyttä. Työllisyyspalveluihin panostaminen tukee sekä ihmisten osallisuutta että kuntien taloutta. Työllisyyden vahvistuminen näkyy suoraan kuntien taloudellisessa liikkumavarassa.

3. Valtionosuuden taso säilyy jotakuinkin ennallaan vuoden 2026 talousarviossa (2025 vs. 2026)

Vuoden 2026 valtionosuuksien yhtenä määräytymisperusteena on vuoden 2024 toteutunut työttömyystilanne, joka oli alueella selvästi tavanomaista heikempi. Tästä syystä työllisyyspalveluihin kohdennettava laskennallinen valtionosuus ei ole olennaisesti laskemassa, mikä mahdollistaa

Kaupunginhallitus

§ 270

20.10.2025

vuoden 2025 tasoisen palvelurahoituksen jatkamisen ilman lisäkuormitusta kuntien omarahoitusosuuksiin.

Viitasaaren kustannukset vuoden 2026 talousarvioesityksessä ovat yhteensä -555 263,04 euroa.

Oheismateriaali:

- Lausuntopyyntö pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta vuodelle 2026
- Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvio 2026
- Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvion 2026 tekstiosa

Lisätietoja tarvittaessa antavat seuraavat henkilöt:

Työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää 040 543 1662, tiina-maenpaa@aanekoski.fi ja talousjohtaja Tapani Hämäläinen puh. 0400 115256, tapani.hamalainen@aanekoski.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus hyväksyy esityksen Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvioksi ja huomioi sen omassa talousarviovalmistelussaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Äänekosken kaupungin kirjaamo, tiedoksi työllisyyspäällikkö, talous- ja tietohallintojohtaja

Viitasaaren kaupungin edustajan valinta Viisarin nimeämistoimikunnan jäseneksi

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 271
571/00.04.02/2025

Leader Viisarissa on käynnistetty valmistelu tulevan vuoden hallituksen kokoonpanoa varten. Valmistelussa otetaan huomioon sekä erovuorossa olevien jäsenten tilalle valittavat edustajat että mahdolliset muutokset, mikäli kunta, yhdistys tai asukasedustaja haluaa vaihtaa nykyisen Leader Viisarin hallituksen edustajan. Lisäksi valmistellaan ehdokkaudet puheenjohtajan tehtävään.

Valmistelun tueksi ollaan kokoamassa nimeämistoimikunta, jonka tehtävänä on valmistella yhdistyksen syyskokoukselle esitys hallituksen kokoonpanosta ja puheenjohtajasta. Nimeämistoimikunnan työssä huomioidaan alueellinen edustavuus, kolmikantaperiaate (julkinen, yksityinen ja yhteisö/sektori) sekä tasa-arvon toteutuminen yhdistyksen sääntöjen mukaisesti.

Nimeämistoimikunnan esittelijänä toimii hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja toimikunnan muodostavat kolme muuta hallituksen ulkopuolista varsinaista jäsentä, jotka edustavat kukin yhtä kolmikannan osaa eli **julkishallinnon, yhdistysten/yritysten ja sitoutumattomien asukkaiden edustajia**. Julkishallinnon edustajaksi toimikuntaan Viisarin toimialueen kuntien edustaja. Toimikunnan varsinaisina jäseninä eivät voi toimia Viisarin hallituksen jäsenet tai varajäsenet. Toimikunta valitsee puheenjohtajan keskuudestaan. Nimeämistoimikunnan sihteerinä toimii toiminnanjohtaja.

Nimeämistoimikunnan toimikausi kaksi (2) vuotta, jäsenistä puolet on vuosittain erovuorossa. Jos nimeämistoimikunnan jäsen eroaa tehtävästä tai on pysyvästi estynyt, voidaan jäsen korvata kesken kauden, jolloin seuraava yhdistyksen kokous valitsee uuden jäsenen tilalle. Toimikunnan tehtävänä on valmistella seuraavassa syyskokouksessa tapahtuvaa hallituksen jäsenten ja heidän henkilökohtaisten varajäsentensä vaalia huomioiden kolmikantaperiaatteen, alueellisen edustavuuden ja tasa-arvon toteutumisen. Ehdokasasettelu tulee toimittaa jäsenille syyskokouksen kutsun yhteydessä.

Leader Viisari pyytää jokaista Viisarin toiminta-alueen kuntaa esittämään ehdokkaansa nimeämistoimikunnan jäseneksi, yksi kuhunkin kolmikannan osaan.

Toimikuntaan valitaan kolme henkilöä saatujen ehdotusten pohjalta. Ehdokkaat valitaan äänestämällä Viisarin hallituksen kokouksessa 29.10.2025.

Leader Viisari pyytää toimittamaan ehdotuksen nimeämistoimikuntaan viimeistään 24.10.2025 mennessä osoitteeseen: viisari@saarijarvi.fi, otsikolla: Leader Viisarin nimeämistoimikunnan jäsenehdokkaat, kolmikannan edustus (julkishallinnon edustaja, yhdistys/yritys edustaja, sitoutumattomien asukkaiden edustaja)

Kaupunginhallitus

§ 271

20.10.2025

Nimeämistoimikunnan kokous kutsutaan koolle sen jälkeen, kun jäsenet on valittu. Nimeämistoimikunnan kokous järjestetään marraskuun alussa.

Leader Viisarin syyskokous pidetään Äänekoskella 26.11.2025 klo 18.00.

Lisätiedot: Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh.044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus valitsee Viitasaaren kaupungin edustajat Viisarin nimeämistoimikunnan jäseneksi.

Päätös

Kaupunginhallitus valitsi Viitasaaren kaupungin edustajiksi Viisarin nimeämistoimikunnan jäseniksi Elina Mäkisen, Sisko Linnan ja hallintopalveluiden palvelualuejohtajan Anni Riihimäen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote + saatekirjeessä pyydettyt tiedot: Leader Viisari, viisari@saarijarvi.fi,

Lausunto Pihtiputaan Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS)

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 272

552/10.02.03/2025

Pihtiputaan kunnanhallitus on päättänyt 15.9.2025 § 199 Pihtiputaan kuntaan sijoittuvan Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaavoituksen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman (alueidenkäyttölaki 63 §) nähtäville asettamisesta.

Rantaosayleiskaavan suunnittelualueeseen kuuluu Saanijärven, Saaninjoen, Elämäjärven sekä Hanslammen, Hoikanlammen (1), Hoikanlammen (2), Hoikkalammen, Huhrmarlammen, Jouttenuslammen, Junuslammen, Kangasjärven, Kinturin, Kivijärven, Kolkun, Korppisen, Kortelammen, Kotijärven, Kukkasen, Laaminmäenlammen, Lehtolammen, Lieson, Liitonjärven, Löytölammen, Naapurin, Perulammen, Pitkän-Valkeisen, Pukaran, Raudanjärven, Rikkajärven, Salonlammen, Sirkon, Alimmaisien Suojärven, Keskimmäisen Suojärven, Syväjärven, Valkeisen, Virkalammen, Vuorijärven ja Öykön ranta-alueet niiltä osin, kuin ovat Pihtiputaan kunnan alueella. Suunnittelualueen pinta-ala vesialueet mukaan lukien on noin 66,2 km². Rantaviivan pituus on noin 140 km.

Suunnittelualueen vesistöihin kuuluville rantavyöhykkeille laaditaan oikeusvaikutteinen rantayleiskaava, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena (alueidenkäyttölaki 72 §).

Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on asetettu nähtäville 29.9.-28.10.2025 väliseksi ajaksi Pihtiputaan kunnan verkkosivuille osoitteeseen: <https://pihtipudas.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-mittaus/saanijarven-elamajarven-seka-muun-itaisen-vesiston-rantaosayleiskaava/>
Aineisto on nähtävillä myös Pihtiputaan kunnanvirastossa osoitteessa Keskustie 9, 44800 Pihtipudas.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevat lausunnot ja mielipiteet tulee jättää 28.10.2025 mennessä joko sähköisesti osoitteeseen pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi tai postitse osoitteeseen Pihtiputaan kunta, Kunnanhallitus, Keskustie 9, 44800 Pihtipudas.

Lisätietoja antavat:

Pihtiputaan kunta kaavoitusarkkitehti Henri Haapaniemi, p. 040 525 9577, henri.haapaniemi@pihtipudas.fi

Kaavaa laativa konsultti, FCG Rakennettu ympäristö Oy, projektipäällikkö Maria Ouni, p. 041 730 8490, maria.ouni@fcg.fi

Viitasaaren kaupungin lausunto

Viitasaaren kaupunginhallitus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaupunginhallitus

§ 272

20.10.2025

Viitasaaren kaupungilla ei ole lausuttavaa Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) Pihtiputaan kunnassa.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus päättää hyväksyä Viitasaaren kaupungin lausunnon Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) Pihtiputaan kunnassa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: pihtiputaan.kunta@pihtipudas.fi

Kaupunginhallitus

§ 273

20.10.2025

Kaupunginjohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin 20.10.2025

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 273
40/00.01.02/2024

Kaupunginjohtaja informoi kaupunginhallitusta valmistelussa olevista sekä muista kaupunkiin ja sen toimintaan vaikuttavista asioista. Samassa yhteydessä on mahdollisuus keskusteluun katsauksen pohjalta, valmistelutyötä evästäen. Katsauksessa voidaan myös kuulla muita viranhaltijoita, ulkopuolisia asiantuntijoita sekä muita sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita.

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee kaupunginjohtajan katsauksen tiedokseen.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi kaupunginjohtajan katsauksen tiedoksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus

§ 274

20.10.2025

Ilmoitusasiat/ kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 274
16/00.01.02/2025

1.

Kiinteistönluovutusilmoituksia 7 kpl:tta.

2.

Viranhaltijapäätöksiä

- Kaupunginjohtaja § 21 (yleinen päätös).
- Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja §:t 57-63 (yleinen päätös).
- Talous- ja tietohallintojohtaja §:t 32-33 (yleinen päätös).
- Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja § 1 (hankintapäätös).

3.

Pöytäkirjoja, pöytäkirjaotteita

- Elinympäristön ja asumisen lautakunnan 7.10.2025 pöytäkirja.
- Elinympäristön ja asumisen lautakunnan 7.10.2025 § 52
pöytäkirjanote: Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma vuosille 2025 – 2026 sekä tarkastussuunnitelma.
- Elinympäristön ja asumisen lautakunnan 7.10.2025 § 53
pöytäkirjanote: Edustajan nimeäminen Wiitaseudun logistiikkakeskus Wiilon ohjausryhmään.
- Elinympäristön ja asumisen lautakunnan 7.10.2025 § 54
pöytäkirjanote: Edustajan nimeäminen Viitasaaren vesistö- ja luontomatkailuhankkeen ohjausryhmään.
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan 8.10.2025 § 56 pöytäkirjaote:
Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan esitys talousarvioksi vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2027 – 2028.
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan 8.10.2025 § 61 pöytäkirjaote:
Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan edustajan valinta Viitasaaren vammaisneuvostoon toimintakaudelle 2025 – 2029.
- Multian kunnanhallituksen 6.10.2025 § 202 pöytäkirjaote: Hallinto-oikeuden päätös kunnallisvalitusta koskevassa asiassa.
- Multian kunnanhallituksen 6.10.2025 § 203 pöytäkirjaote: Hallinto-oikeuden päätös aluevalitusta koskevassa asiassa.

4.

Vapaa-aikapalveluiden johtajan viranhaltijapäätös 8.10.2025 § 2: Aikamme musiikkikeskus Viitasaarelle / Hankepäällikön valinta.

5.

Suomen Kuntaliitto

- Verovuoden 2024 tuloverotuksen julkiset tiedot ovat tilattavissa Verohallinnolta.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi ilmoitusasiat tiedoksi.

Kaupunginhallitus

§ 274

20.10.2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 248, § 249, § 250, § 251, § 252, § 253, § 254, § 255, § 256, § 257, § 261, § 262, § 263, § 264, § 265, § 266, § 268, § 269, § 270, § 271, § 272, § 273, § 274

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 258, § 259, § 260**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42269
Puhelinnumero: 029 56 42200 (vaihde)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Viitasaaren kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari
Käyntiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari
Sähköpostiosoite: viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi
Puhelinnumero: 014 459 7411

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon 24.10.2025.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 267**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Viitasaaren kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Viitasaaren kaupunginhallitus.

Kirjaamon yhteystiedot:

Viitasaaren kaupunki

Postiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari

Käyntiosoite: Keskitie 10, 44500 Viitasaari

Sähköpostiosoite: viitasaaren.kaupunki@viitasaari.fi

Puhelinnumero: 014 459 7411

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Viitasaaren kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja on 24.10.2025 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.